

Knapt 100 års bestyrelses erfaring

Foto: Erik Jarlnæs

Knapt 100 års erfaring med bestyrelses arbejde er repræsenteret på ovenstående billede:

- Ole Schøller Larsen, blandt andet tidligere formand for både FS, KSU og DSU, samt tidligere kasserer for FS
- I midten ser vi Jens Fejø tidligere bestyrelses medlem i FS
- Annette Schøller Larsen tidligere formand for FS

- Bag Jens ser vi nuværende bestyrelses medlem i FS: Anfinn Niclasen
- Bag kameraet / telefonen har vi nuværende formand og bestyrelsesmedlem i flere perioder Erik Jarlnæs

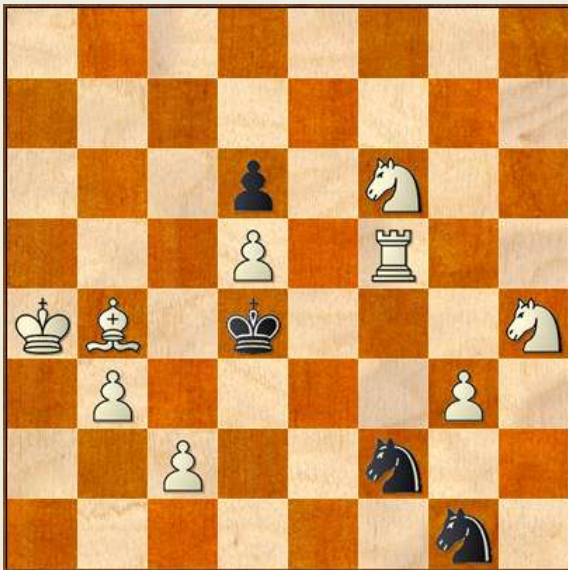
Indholdsfortegnelse

Knapt 100 års bestyrelses erfaring.....	1
Holdturneringen 2023 / 24	4
Resultat af FS forår 2023	4
Skakopgaven – Seks nye problemer - ved Kaare Vissing Andersen	5
Parti: Magnus Mejvang, Bornholm - Allan Poulsen, 2196	6
FS efterårsferie hurtigturnering	7
Frederiksberg efterår turnering	7
Parti: Noah Wahlgree, BMS II, 1984 - Allan Poulsen, 2196.....	8
Frederiksberg kommunemesterskab 2023	10
Tidligere vindere.....	10
ECU Senior Chess Championship - Allan Astrup Jensen	11
Parti: Ugo Cattaneo - Allan Astrup Jensen	15
Fed skrift i partier?	17
Parti: Allan Astrup Jensen - Francesco D, Italien.....	18
Parti: Allan Astrup Jensen - Valter Panada, Italien.....	19
Parti: Doron Adler, Israel - Allan Astrup Jensen	21
Parti: Allan Astrup Jensen - Hassan Erdogan.....	22
Billeder fra sæson afslutningen i Ishøj / samt efterfesten	24
Delegeret møde i KSU regi og Foredrag med Jonas Bjerre	26
Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen (1:3) - <i>Af Kaare Vissing Andersen</i>	28
Københavns mesterskaberne for juniorer – et frugtbart initiativ af Storkøbenhavns Arbejder Skakklubber (S.A.S.).....	28
Skakklubben "Olympia"	29
Henry Andersen.....	30
Nr. 1. Kongeindisk (Firbondeangrebet).....	32
Henry Pedersen	32
Nr. 2 Nimzoindisk	34
Per Simonsen.....	35
Blackmar-Gambit:.....	35
Klubskifte.....	36
Efterlysning.....	36
Parti: Bjørn Brinck-Claussen - Allan Astrup Jensen	37

Frederiksberg forårs lyn 2023	40
Skak notation i Chess Base	40
Parti: Allan Astrup Jensen, Allerød - Václav Brat, Prag, CSSR.....	41
Frederiksberg sommer hurtig skak 2023	44
Billeder fra studenter VM i 1968 - Allan Astrup Jensen	45
Resultatet fra studenter VM 1968	47
Hvordan skal holdkampe afgøres?	48
Alternative point beregninger?	49
Skakopgaven - løsninger - Ved Kaare Vissing Andersen	50
Løsning på de seks opgaver side 5	51
Sommer afslutnings parlyn	54
Program frem til holdturnerings starten 2023/2024	55
Løsning på opgaverne på side 3	55
Tak	55
Redaktion	55

Original opgave af H.M. Huse, Hamar
Bragt i skakbladet juni 1906
Mat i 2 træk

Af K. A. L. Kubbel, St. Petersburg (13 år gammel)
Bragt i skakbladet i juli 1906
Mat i 2 træk

Holdturneringen 2023 / 24

Desværre rykkede vores 3. hold ned i sidste sæson, medens vores 2 andre hold forblev i deres række. Som det ser ud i øjeblikket skal vores 1. hold igen en tur til solskins øen mod øst ([Bornholm](#)). Hvis du har lyst til at **spille** på hold i den kommende sæson, må du godt inden udgangen af september kontakte enten din holdleder fra sidste sæson, eller kontakte en af fra bestyrelsen.

Divisionerne skal spille på følgende dage:

1. runde søndag den 29. oktober	5. runde søndag den 14. januar
2. runde søndag den 12. november	6. runde søndag den 28. januar
3. runde søndag den 26. november	7. runde søndag den 10. marts
4. runde søndag den 10. december	

Det vides ikke i skrivende stund, hvornår [KSU](#) holdturneringen spilles. Men mon ikke, at ugen efter ovenstående søndage vil være et godt bud.

Vidste du at:

- [Dansk Skakproblem Klub](#) (D.S.K.) blev stiftet torsdag den 14. januar [1932](#)

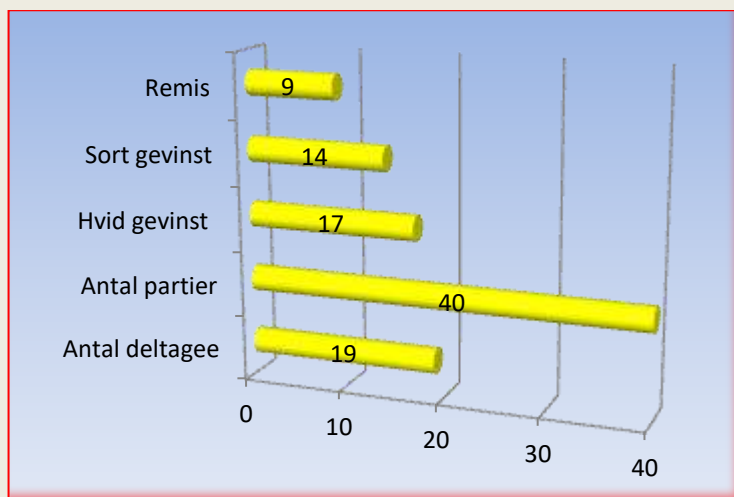
Resultat af FS forår 2023

[Frederiksberg forårs](#) koordinerede turnering blev spillet i perioden fra 12. april 2023 til 31. maj -med i alt 7 runder. Spilletiden var 90 minutter med 30 sekunder ekstra pr. træk.

Resultat, hvor der blev brugt korrektion:

1. Orla E. Jørgensen, Amager	4½	/ 7
2. Jens Fejø	4	/ 4
3. Dmitrii Ivashkin	4	/ 6
4. Rene Ruby, Blindes	3½	/ 6
5. Anfinn Niclasen	3½	/ 7
6. Søren Chr. Krogh	3½	/ 7
7. Henning B. Sørensen, K41	3½	/ 7
8. Bjarke Rosenborg Winther	3	/ 7
9. Steen Nielsen	2½	/ 4

Rating højdespringer: Rene Ruby, Blindes 61

FS forår 2023 vinder
Orla E. Jørgensen, Amager

Skakopgaven – Seks nye problemer - ved Kaare Vissing Andersen

Nr. 91 S. Ekström,
Vårt Hem II, 1941, 1. Pr.

Mat i 2 træk

C+ 7+5

Nr. 94 S. Ekström og H. Fröberg,
Tidskrift för Schack, 1943, 1. og 2. Pr. Ex æquo

Mat i 2 træk

C+ 10+13

Nr. 92 S. Ekström, Tidskrift för Schack, 1941, 1. Pr.

Mat i 2 træk

C+ 10+8

Nr. 95 S. Ekström, Tidskrift för Schack, 1944

Mat i 2 træk

C+ 10+9

Nr. 93 S. Ekström, Tidskrift för Schack, dec. 1942

Mat i 2 træk

C+ 9+7

Nr. 96 S. Ekström, SKAKBLADET 1945, november = nr. 10, opgave nr. 5654, tilegnet H. V. Tuxen

Mat i 2 træk

C+ 11+8

Løsning side 50

Parti: Magnus Mejvang, Bornholm - Allan Poulsen, 2196

Allan har sendt mig 2 af sine partier, som han spillede i divisions turneringen. Du skal naturligvis også have fornøjelse af partierne.

Hvid Magnus Melvang, ELO 1939, Bornholm

Sort Allan Poulsen, ELO 2175

Turnering DSU, 2. division gruppe 2

Dato Lørdag den 11. marts 2023

1.Tf3 d5 2.c4 e6 3.d4 c5 4.cxd5 exd5 5.Sc3 Sc6 6.Lf4 Sf6 16.Db3 Lb4 17.Se1 a5 18.Sc2 Le4 19.f3 Lg6
7.e3 c4 8.Le2 Lf5 9.0-0 Be7 10.b3

Bedre var 10. Se5

10...Da5 11.Sa4 0-0 12.bxc4 dxc4 13.Sb2 c3 14.Sc4 Dd5 20.e4 Sxe4 21.fxe4 Dxe4 22.Sxb4 Meget bedre var S4e3

Fritz hævder: fremad bondemand, altså 14. -c2 15.Dc1 Dc3 men det kunne jeg ikke gennemskue. Min plan var at spille b5 og b4.

15.a4 Tac8 Igen bedre c2 fulgt af Sb4

19... Lxc2 20. Dxc2 Sxd4 21. exd4 {var egentlig ideen med Le4, men Dd4+ Se3 eller Tc4 Lc4 fortrød jeg.

20.e4 Sxe4 21.fxe4 Dxe4 22.Sxb4 Meget bedre var S4e3

22...Sxd4 23.Ld3 Hvad ellers? 23...Sxb3 24.Lxe4 Lxe4 25.Sd6 Sxa1 26.Sa2

26...Sb3 27.Sxe4 c2 fribonden må koste en officer tænkte jeg, hvorefter sort har materiel overvægt.

28.Sd6 Tc6 29.Sxb7 Tc4 30.Ld6 Tfc8 31.Sc1 Sxc1 32.Txc1
Td4 33.Kf2 Txa4

Det skulle jeg have spillet straks!
Gevinsten løber ingen vegne.

34.Ke3 f6 35.Kd3 Ta2 36.Lc5 Tb2 37.Sxa5 Txc5 38.Sc4
Ta2 39.Se3 Kf7

40.Txc2 Tcxc2 41.Sxc2 f5 42.Se1 g5 43.Ke3 f4+ 44.Kf3
Kf6 45.h3 Kf5 46.Sd3 h5 47.Sf2 g4+ 48.hxg4+ hxg4+

49.Sxg4 Ta3+ 0-1

Frederiksberg efterår turnering

Turnering	7 runders koordineret
Betænkningstid	90 min + 30 sekunder pr. træk
Dage	Fra 23. august til 4. oktober
indskud	50 kroner
Præmie	Vin / chokolade
Krav tilmelding	FS efterårs turnering 2023
Deadline aften	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

FS efterårsferie hurtigturnering

Turnering	6 runders Schweizer
Betænkningstid	25 min + 10 sekunder pr. træk
Dage	Onsdagene den 11. og 25. oktober
indskud	20 kroner
Præmie	Vin / chokolade
Krav tilmelding	FS efterårsferie hurtigturnering
Deadline aften	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Parti: Noah Wahlgree, BMS II, 1984 - Allan Poulsen, 2196

Hvid Noah Wahlgree, ELO 1984, BMS
Sort Allan Poulsen, 2196
Turnering DSU, 2. division gruppe 2
Dato Søndag den 15. januar 2023

1.e4 c5 2.Sf3 d6 3.d4 cxd4 4.Sxd4 Sf6 5.Sc3 a6 6.Le3 e5
7.Sb3 Le6 8.f3 Le7 9.Dd2 0-0 10.0-0-0 Dc7 11.g4 Tc8
12.g5 Sh5 13.Ld3

Mere almindeligt er Sd5 straks, løberen kan så gå til h3.

13...Sd7 14.Sd5 Lxd5 15.exd5 a5 16.Kb1 a4 17.Sc1 g6
18.Se2 Sb6 19.Sg3 Sg7

Passivt. Sf4 og også Sxd5 var bedre

20.Lxb6 Dxb6 21.h4 a3 22.b3 Dd4 23.c4 b5 24.cxb5
Dxd5 25.h5

De2 straks med fordel.

25...Dd4 Nu kan jeg altid spille Db2, når/hvis hvid truer mat. Det korrekte Dxf3 turde jeg ikke spille.

26.Th2 (26. Dh2! Db2+ 27. Dxb2 axb2 28 Lc4 Se6 29 Se4 med fordel)

26...Tc3 27.hxg6 hxg6 28.Se4

28...Txb3+ 29.axb3 a2+ 30.Dxa2 Txa2 31.Kxa2
Bedre Txa2

31...Sh5 Bedre d5!

32.Lc2 De3 33.Sxd6 Lxg5 34.Sc4 Da7+

Igen var Dxf3 bedre, men vi var også i tidnød.

35.Kb2 e4 36.fxe4 Lf4 37.Td8+ Kg7 38.Th1 De7 39.Thd1 Sf6 40.b6 Sxe4

Sort har efter fejl fra begge sider opnået spil på de sorte felter.

48.Kb2 g4 49.Lf5 Sc5 50.Lc2

41.T1d4 Det forkerte tårn! T8d4 vinder.

41...Sc5 42.T8d5 g5 43.Sd6 Lxd6 44.Rxd6 De5 45.Ka2 Se6 46.T4d5 Dc3 47.Kb1 Db4

50...Sa4+ 51.Kc1 De1+ 52.Ld1 Dc3+ 53.Lc2 De1+

Jeg havde sekunder tilbage og tog remis her. Sort står bedre og kunne med skak fra e3 fortsætte med Sxb6. Men jeg var lettet efter flere gange at have stået dårligt.
1/2-1/2

Vidste du at:

- [Dansk Skakproblem Klub](#) fik i starten en pæn medlemstilgang via skakspalter i aviserne:
 - Politikens Magasinet
 - Dagens nyheder
 - Nationaltidende
- også i Skakbladet var der gennem mange år en opgaveafdeling

Frederiksberg kommunemesterskab 2023

Det er atter blevet tid til en årlig tilbagevendende tradition: Kåringen af årets kommunemester 2023.

Turneringen fik sin debut i 1999, så i år er det 25. gang, at der skal kåres en kommunemester. Som du kan se af listen nedenfor, har det gennem årene primært været medlemmer af Frederiksberg Skakforening, som har kunne smykke sig med titlen, men de senere år, har titlen været 'lånt' ud til spillere fra andre skakklubber, men som dog har boet på Frederiksberg. Er det i år, at titlen skal tilbage til FS?

Turneringen løber over 2 onsdage med 3 partier hver aften. Partierne spilles med 25 minutter + 10 sekunder til hvert træk. Tidsplanen, som vi satser på, er noget i retning af:

- Onsdag den 9. august
 - 1. parti kl. 19.00
 - 2. parti kl. 20.05
 - 3. parti kl. 21.10
- Onsdag den 16. august
 - 4. parti kl. 19.00
 - 5. parti kl. 20.05
 - 6. parti kl. 21.10

Som alle skakspillere ved, så er start tider naturligvis kun vildledende.

Du behøver ikke at komme til begge spille aftener, men det øger naturligvis dine chancer, at komme begge aftener - samt at deltage....

Er det dig, der som den 25 .spiller kan smykke dig med titlen:

Frederiksberg Kommune Mester 2023

Frederiksberg kommunemester 2023

Turnering	6 runders schweizer
Betænkningstid	25 min + 10 sekunder pr. træk
Dage	Onsdagene den 9. & 16. august
indskud	20 kroner
Præmie	Vin / chokolade
Krav tilmelding	FS kommunemester 2023
Deadline aften	Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Tidligere vindere

År	Vinder	År	Vinder
1999	Sune Pop	2000	Brian Jørgensen
2001	Svend Jepsen Francis Morini John Henningsen	2002	Svend Jepsen
2003	Lars Foldager Pedersen	2004	Erik Holstein
2005	Jørgen Falkesgaard	2006	Jørgen Falkesgaard
2007	Gerner Carlsson	2008	Dan H. Andersen
2009	Dan H. Andersen	2010	Erik Holstein
2011	Dan H. Andersen	2012	Per Dorff Jørgensen
2013	Dan H. Andersen	2014	Frode B. Nielsen
2015	Per Dorff Jørgensen	2016	John L. Hansen
2017	Dan H. Andersen	2018	Dan H. Andersen
2019	Bjørn Olsen	2020	Kenneth Ankjær
2021	Peter Jacobsen, Nordkalotten	2022	Tim Barton, Skak for sjov

2023 ?

ECU Senior Chess Championship - Allan Astrup Jensen

Den europæiske skakunion afholdt fra den 26. maj til 3. juni 2023 sin årlige enkeltmandsturnering for seniormedlemmer (50+ og 65+) i kurbyen Acqui Terme i Italien ca. 70 km nordvest for Genova.

Da jeg snart fylder 80 år, og jeg for en gangs skyld havde økonomi til det (troede jeg, indtil jeg brækkede en fortand lige inden, jeg skulle af sted!), besluttede jeg mig til at deltage i 65+ klassen og prøve og se, hvor god en skakspiller jeg fortsat var under optimale forhold.

For at forsøge at komme i form deltog jeg i foråret både i Veteran DM, Espergærde- og Kronborg turneringerne.

Jeg havde imidlertid svært ved at klare mig og scorede kun 4 point af 9 og tabte > 40 Elo-point, men det var lidt min egen skyld. Hvis der bliver en anden gang, så vil de erfaringer, jeg nu har høstet hjælpe til et bedre resultat. Det vil jeg forklare senere, når jeg gennemgår partierne.

Dommerne var glade for endelig at blive fotograferet!

Sikkerheden var høj med mange dommere, der kontrollerede, at alt gik rigtigt til, og vi blev alle checket med metaldetektor ved indgangen. Mobiler og anden elektronik, armbåndsure, vandflasker og endda skriveredskaber måtte ikke medbringes til spillestedet. I noget omfang kunne vi dog aflevere tingene ved indgangen.

I 65+ klassen deltog 90 spillere fra 21 lande med rating fra 0 til 2579. De fleste deltagere var italienere med relativt lave Elo-tal på 1600-1800, som i øvrigt spillede langt bedre end deres tal. Der deltog i alt 4 GM, 5 IM og 8 FM.

De øverste 20 partier spillede på elektroniske brætter, og partierne blev vist live på nettet.

Jeg tabte alle 3 live partier og kunne ikke lide at spille på disse brætter. De var vel 2½ cm høje, og da bordet også var højt og stolene meget lave ustabile plaststole, sad man lavt og fik dårligt overblik over skakbrættet.

Spillerne gør sig klar til at spille sidste runde.

Det blev en jævnbyrdig turnering i toppen, idet 5 spillere endte med 7 point af 9. Bedste korrektion med ½ point mere end nr. 2 havde engelske GM John Nunn, der nu er både senior VM og EM. Den spanske GM Fernandez Garcia blev nr. 2 og den tjekkiske GM Ftacnik blev nr. 3, men han var den moralske vinder. Inden sidste runde var han ½ point foran, men missede at vinde i sidste runde et slutspil med en god springer mod en dårlig løber. Han ærgrede sig, fortalte han mig.

Alle tre er tilsyneladende stadig professionelle skakspillere og 11-14 år yngre end undertegnede, samtidigt er de økonomisk støttet af deres forbund.

Så udfaldet er klart. Jeg er vildt imponeret af, at Jens Kristiansen og andre amatører tidligere har klaret sig så godt mod sådanne dygtige spillere.

TOP 3 i 65+. Nunn synger lystigt med på God Save the King, imponerende!

Den første kvindelige VM GM Nona Gaprindashvili født i 1941 fra Georgien (82 år?) går dårligt, men spillede godt og ihærdigt og var i starten med i toppen, men hun endte til sidst på en 18. plads med 5½ point. Hun vandt dog prisen for næstbedste 65+ kvinde og fik desuden en specialpris.

Vinder blev WGM Gisela Fischdick, som er gift med den svenske GM Ulf Andersson, som jeg sidst snakkede med i 1971 i toget hjem fra en landsholdsturnering i Grossenbrode. Ulf var tilskuer hver dag og spillede simultanskak en af aftenerne. Der var også lynskak to aftener.

Top 3 blandt kvinder 65+

Men da jeg boede inde i byen, 20 minutters gang fra spillestedet, deltog jeg ikke, men gik tidligt i seng. Varmen var slem og fugtig, og en af dagene var der kraftige tordenbyger, og det regnede endda igennem glastaget på spillestedet, mens vi spillede. Taget havde små huller, måske fra hagl!

I Senior 50+ deltog 80 spillere, heraf 5 GM, 7 IM og 14 FM. Her var der endnu større jævnbyrdighed, idet 7 spillere endte på 6½ point af 9. EM 50+ på korrektion blev GM Sturua fra Georgien foran IM Bellia fra Italien og IM Lacasa Diaz fra Spanien.

Derefter var der 6 spillere med 6 point bla. Uffe Vinter Schou fra DK, som fik en præmie. Jeg opdagede dog først under præmieuddelingen, at en dansker deltog i 50+, pinligt! Nåede aldrig at snakke med ham.

Top 3 50+

Ni kvinder på 50+ spillede en separat alle-mod-alle turnering, som WGM Makropoulou fra Athen, Grækenland, vandt med 6½ p. af 8.

Top 3 blandt kvinder 50+. Manden til venstre er byens borgmester.

Til højre ses arrangøren Cristina, en repræsentant for ECU og turneringslederen i blå.

I første runde mødte jeg med sort en lavt-ratet italiener, men han spillede godt og kom ud af den sicilianske åbning med fordel. Jeg fik stabiliseret stillingen og vandt slutspillet.

I anden runde mod fjerdehøjst ratede IM Nils-Gustaf Renman fra Sverige, spillede jeg igen forkert i åbningen og tabte hurtigt. Han er ekspert i fransk, så selvom jeg har gode resultater mod fransk, så blev jeg bange for at spille 1. e4 og spillede i stedet for 1. c4, som jeg ikke kender godt nok. Det var dumt!

I tredje runde mødte jeg Gnirenko, der spillede for Italien og FIDE, men han kunne ikke tale andet end russisk. Han havde 0 i rating, men spillede meget godt og sikkert. Belgieren Jan Rooze fandt efterfølgende via sine ukrainske kontakter ud af, at Gnirenko var en russer fra Rostov, der havde været skaktræner hele sit liv og havde en spillestyrke >2000. Han var taget til sin datter, der boede i Italien, da Krigen i Ukraine brød ud. Vi spillede italiensk, og han valgte en solid men passiv variant. Til sidst blev jeg utålmodig, overså noget og forcerede til tab. Jeg havde nok spillet anderledes, hvis jeg på forhånd havde kendt hans baggrund.

I fjerde runde mødte jeg igen en lavt-ratet italiener, som spillede godt. Jeg overså igen noget, og han fik et farligt angreb, jeg parerede det og fik doublet tårnene på g-linien og en god springer mod en dårlig løber. Han tilbød remis, og da jeg ikke umiddelbart kunne se, hvordan jeg kunne vinde og overkomme tidnøden, og havde mistet selvtilliden, accepterede jeg remis'en. Da jeg tilbage på hotellet så på stillingen ærgrede det mig. Stillingen var tilsyneladende vundet.

I femte runde mødte jeg Lennart Gunnarson fra Sverige, som ligesom Renman boede på samme hotel som jeg. Han har ofte deltaget i disse seniorturneringer og har en rating på 1762. Jeg fik initiativet og et kraftigt angreb med en Tarrasch åbning, men var utålmodig med et løberoffer, som jeg troede vandt let, men der var igen noget, jeg havde overset. Hvis jeg havde lavet et forberedende træk, som der var tid til, havde jeg vundet med ofret. I stedet for løberofret kunne jeg også først ofre et tårn og derefter løberen og få mindst remis. Min stilling var simpelthen, så god! Tarrasch er godt!

I 6. runde mødte jeg igen en lavt-ratet italiener og nedspillede ham sikkert i et lukket spansk parti,

tilsyneladende uden at lave større fejl. Det bedste parti jeg spillede i turneringen. Så var der 2½ point på kontoen.

I 7. runde mødte jeg en spiller fra Israel, som stod bedst, men jeg havde angrebschancer. Igen glemte jeg et forberedende træk inden jeg gik til angreb. Han fik en let vunden stilling, hvor jeg prøvede noget fusk og hurtigt ofrede en løber på f2, som han slog med tårnet, hvorefter jeg slog hans dronning med skak og satte ham mat i nogle træk. Hvis han havde slået løberen med kongen, havde jeg opgivet. Men hvis jeg havde lavet det forberedende træk, havde han ikke kunnet slå med kongen og ville tabe. Det var på en knivsæg. Det er nødvendigt med fuld koncentration hele tiden, men det er svært i varmen efter flere timers spil.

I 8. runde mødte jeg en englænder med 1831 rating med efternavnet Erdogan. Han påstod, at Tyrkiets præsident var hans onkel. Selvom jeg spillede lidt unøjagtigt, fik jeg efter 19 træk en vunden stilling. I stedet for at spille et planlagt dronningetræk, der ville indsnære ham fuldstændigt, valgte jeg først at doble tårne på e-linjen.

Det gav ham mulighed for at angribe min konge med dronningen. Det var ikke så farligt, men jeg var ærgerlig over min mis og gik lidt i panik og overså bla., at jeg fortsat i det 23. træk kunne spille dronningetrækket og vinde. Jeg blev lammet og lavede en lang række håbløse træk og tabte. Desværre var det et live parti.

I sidste runde tog jeg en hurtig remis med endnu en lavtråtet italiener, han ville gerne nå hjem til fruens søndagsmiddag.

Ligesom i de forberedende turneringer lavede jeg desværre for mange svipsere!

Det blev i øvrigt oplyst, at det næste senior VM skulle være i Palermo på Sicilien til oktober 2023 og ikke næste år i Argentina. Det var Renman imidlertid ked af, da han havde glædet sig til at besøge Buenos Aires. Måske bliver der en mulighed til det i 2024? For mit eget vedkommende var det nok den sidste af sådanne turneringer, jeg får mulighed for at deltage i.

Allan

Parti: Ugo Cattaneo - Allan Astrup Jensen

Hvid Ugo Cattaneo, Italy, ELO 1669
Sort Allan Astrup Jensen, ELO 2062
Turnering Senior EM, 1. runde
Dato 26. maj 2023

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Le2 Le7 8. O-O a6 9. Kh1 Ld7?!

10. f4 Dc7 11. f5 Sxd4 12. Dxd4 Dc5!?

9... O-O

13. Dxc5 dxc5 14. e5 Sg8 15. fxe6?!

Analyse

15. f6 gxf6 16. exf6 Lf8 17. Lf3 O-O-O 18. Tad1 Lh6 19.
Lxh6 Sxh6

Analyse bræt efter 19... Sxh6 +=

15... Lxe6 16. Se4 Lxg5 17. Sxg5 Sh6! 18. Sxe6 fxe6 19.
Lc4?!

Analyse

19. Lf3 O-O 20. Lxb7 Txf1+ 21. Txf1 Tb8 22. Lxa6 Txb2

23. Lc4 Tb6 24. a4 Sf5 25. a5

Analyse bræt efter 25. a5 +-

19... Ke7 20. Tad1 Tad8 21. a4 Sg4

21... Txd1 22. Txd1 Sf5 23. Ld3 Tf8

22. Tde1 Thf8? (22... Td2)

23. h3 Txf1+ 24. Lxf1 Sh6 25. Ld3 Sf5 26. Kh2 h5 27. g4
hxg4 28. hxg4 Sh6 29. Kg3 Sf7 30. Kf4 g5+ 31. Kg3 Td5
32. Th1 Sxe5 33. Th7+ Kd6

34. Le4 Td4 35. Lxb7 Txc4+ 36. Kf2 Txa4 37. b3 Tf4+ 38. Kg3 a5 39. Th5 Tg4+, 40. Kf2 c4! 41. Th3 cxb3 42. Txb3 Tb4 43. Txb4 axb4 44. Le4

44... Kc5 45. Ke3 Sg4+ 46. Kf3 Se5+ 47. Ke3 Kc4 48. Lh7 Sg4+ 49. Kd2 Sf6 50. Lg6 Kd4 51. Lf7 e5 52. Lg6 e4 53. Lf5 g4

0-1

Vidste du at:

- [klubben](#) råder over ca. 800 problembøger, som kan lånes af medlemmerne
- [klubben](#) har stort set siden starten udgivet et medlemsblad
- bladet har i de sidste 50 år udkommet med 4 bladet om året
- hvert blad består af 50 opgaver
- der er opgaver for både begyndere og eksperter
- Danske Skakproblem Klubs medlemsblad er på 28 sider
- ca. 1/3 af opgaverne er original opgaver

Fed skrift i partier?

Du har måske ikke bemærket det i de partier, som er gengivet i nyhedsbrevet, så betyder træk med **fed skrift**, at det er træk, som blev spillet, medens træk uden fed skrift er analyse træk.

Parti: Allan Astrup Jensen - Francesco D, Italien

Hvid Allan Astrup Jensen
Sort Francesco D, Italien
Turnering Senior EM, 4. runde
Dato 29. maj 2023

1. e4 d6 2. d4 e6 3. Sf3 h6 4. c4 Sd7 5. Sc3 Se7 6. Lf4 b6
7. Ld3 Lb7 8.

O-O g5 9. Lg3 Tg8

10. d5?! (10. e5 d5 11. Sd2)

10... e5 11. Lc2 Sg6 12. Sd2 Lc8 13. La4 Sf4 14. Lc6 Tb8
15. Sb5 a6 16. Sa7 Le7 17. Kh1?!

17. Qa4

17... Kf8 18. Sxc8 Dxc8 19. Dg4 Sc5 20. Dxc8+ Txc8 21.
b4 Scd3 22. Tab1 Tb8 23. Ld7!

23... h5 24. Tb3 h4 25. Lxf4 Sxf4 26. Lg4 Th8 27. g3 Sg6
28. Lf5 Kg7 29. Tg1 f6 30. Sf1 Ta8 31. Se3?!

31. Ta3!

31... a5 32. b5 Th7 33. Lxg6 Kxg6 34. Sf5 Tah8 35. gxh4
Kf7

½-½, Vi tog remis her, men lidt for tidligt.

Der kunne følge:

36. Tbg3 Lf8 37. Tg4 gxh4 38. h3 Th5 39. T1g2 T5h7 40. Kg1 Th5 41. Kf1 T5h7 42. Ke2 Th5 43. Ke3 T5h7 44. f4 Th5 45. Kf3 T5h7 46. Tg1 Th5 47. Sg7 T5h7 48. Se6 Ke8 49. Tg6 Th6

49... Kf7 50. Sxc7 Lh6 51. fxe5 dxe5 52. c5 bxc5 53. b6 Tb8 54. Txb6 Lxh6 55. Tb1 Thh8 56. Sa6 Tb7 57. Sxc5 Tbb8 58. b7 Thd8 59. Sa6 Ke7+-

50. f5? (50. Sxc7+ {og vinder bonde.} Kf7 51. T6g4+-)

50... Kf7 51. Sxf8 Kxf8 52. Tg7 R6h7 53. T7g6 Kf7 54. T1g4 Ke7 55. Tg7+ Kf8 56. T7g6 Kf7=

1/2-1/2

Parti: Allan Astrup Jensen - Valter Panada, Italien

Hvid Allan Astrup Jensen
Sort Valter Panada, Italien
Turnering Senior EM, 6. runde
Dato 31. maj 2023

9... b4 10. Sd5 d6 11. a5!? Sxd5 12. Lxd5

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. O-O b5 6. Lb3 Le7 7. Te1 O-O

I Chessbase så jeg, at han spillede Marshall angrebet. Denne skarpe åbning ville jeg helst undgå:

8. a4 Lb7 9. Sc3

9. d3

12... Sxa5!? 13. Txa5 c6 14. Ta4 cxd5 15. Txb4 Tb8 16. exd5 Lxd5 17. Txb8 Dxb8 18. d4

12... Tb8 13. c3 (13. d3 Sxa5 14. Lxb7 Sxb7 15. Txa6)
13... Lf6 14. De2 (Bonden på a6 er svag.)
14... Dc8 15. Ta4 bxc3 16. dxc3 Se7 17. Lxb7 Dxb7 18. Tb4 Da8

19. Dc4 Txb4 20. Dxb4 Tb8 21. Dc4 Db7 22. b4 c6?! (Svækker bonde d6.)

23. Lg5! Lxg5 24. Sxg5 Sg6 25. g3?!

30. Se4! Ta8 (For at frigøre damen for dækning af a6 bonden)

31. h4 Dxe2 32. Txe2 Kf8 33. Sc5 (En kæmpehest!)

33... f6 34. Td2 Se7 35. Td7!

Ønskede at forhindre en springer på f4.

Bedre er nok: 25. Td1 Td8 26. Sf3

25... h6 26. Sf3 Db5?! (Jeg var lidt bekymret for:} 26...

Dc8 27. Df1! Dg4 28. Dg2 {men hvid afviser lige angrebet}

27. Sd2! d5 28. exd5 Dxd5 (28... cxd5 29. Dc7 d4 30. c4 Db7 31. Dxb7 Txb7 32. b5 axb5 33. a6 Tb6 34. Ta1+-)

29. De2 (Afbytning ville forbedre sorts bondestilling.)

29... Db5

Med afgørende fordel.

35... Ke8 36. Tb7 g5 (Der truede Se6) 37. hxg5 hxg5 38.

Se6 Kf7 39. Sc7 Tc8 40. Sxa6 Kf8 41. Sc5 Ke8 42. a6

Fribonden kan ikke stoppes, så sort opgav. 1 - 0

Parti: Doron Adler, Israel - Allan Astrup Jensen

Hvid Doron Adler, Israel
Sort Allan Astrup Jensen
Turnering Senior EM, 7. runde
Dato 1. juni 2023

1. b3 d5 2. Lb2 c5 3. e3 Sc6 4. Sf3 Sf6 5. Lb5 Db6

5... Bd7

6. a4 a6 7. Lxc6+ Dxc6 8. Se5 Dc7 9. d3 e6 10. Sd2 Ld6

11. Sdf3 b6 12. O-O Lb7 13. De2 O-O 14. h3 Tac8 15. c4
Tfd8 16. Tfd1 Sd7?! 17. Sxd7 Txd7 18. Tac1 Tcd8?!

18... Dd8

19. cxd5 Lxd5 20. b4 Lb3 21. Td2 Lxa4 22. bxc5 bxc5 23.
d4 Lb5 24. Dd1 c4 25. Dc2 h6 (Der truede Sg5)

26. Dc3 Te8 (26... Bf8)

27. Ta1 Tdd8 28. Tc2 De7 29. d5 e5 30. e4 Tc8?!

31. Ta2 g5 32. La1 f6 33. g4 Lb4 34. De3 Lc5 35. Dc1 Dh7
36. Sd2 h5 37. Sxc4?

37... hxc4!! 38. Sd6 Lxf2+ 39. Kxf2 Dh4+
- med lige stilling.

39. Kxf2

39... Txc1+ 40. Kh2 Th1+ 41. Kg3 h4#

37... Dxe4 38. Sd6!! (Alt hænger!) 38... Lxf2+ 39. Txf2?? En meget heldig sejr. 0-1

Parti: Allan Astrup Jensen - Hassan Erdogan

Hvid Allan Astrup Jensen
Sort Hassan Erdogan, 1831
Turnering Senior EM, 8. runde
Dato 2. juni 2023

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 Sbd7 4. Sf3 e5 5. Lc4 Le7 6. dxe5 (6. O-O)

6... dxe5 7. Lg5 O-O 8. O-O c6 9. Lb3 (9. De2)

9... Dc7 10. De2 Sc5 11. Tfd1 Le6 12. Lh4!?

12. Lxe6 Sxe6 13. Le3=

12... Sxb3 13. axb3 Lg4 14. h3 Lxf3 15. Dxf3 b5

16. g4? Se8 17. Lxe7 Dxe7 18. De3 (18. Ta6 Db7 19. Tda1 Sc7) 18... Db7 19. Td3 a6 20. Tad1?

20. Dc5!

20... De7 21. Td7 Dh4 22. Kg2 g6

23. Dg3?? (23. Dc5! Df6 24. Te7)

23... Dxc3+ 24. Kxc3 b4

25. Sa2? Sf6 26. Tc7 Sxe4+ 27. Kf3 Sg5+ 28. Ke3 a5 29. Txc6?

29. Sc1

29... Sxh3 30. Tc5 Tfc8 31. Tdd5 f6 32. c3? Tcb8

33. Td7?? (Troede at to tårne på 7. række ville være mindst remis, men havde overset at hesten kommer til bage og forsvarer. 33. cxb4 axb4 34. Sc1 Ta1 35. Sd3)

33... bxc3 34. bxc3?? Txb3 35. Tcc7 Sg5

36. Tg7+?? Kf8 37. Ta7?? Txa7 38. Txa7 Ta3 39. Sc1 Txc3+ 40. Kd2 Se4+

0-1

Billeder fra sæson afslutningen i Ishøj / samt efterfesten

I sidste sæson blev sæsonafslutningen afholdt i [Ishøj](#), da [Tapeten](#) i [Ballerup](#) skulle renoveres. Erik Jarlnæs tog en stribe billeder, som du naturligvis skal have fornøjelsen af. Billedet på forsiden blev også taget i denne forbindelse.

Til venstre ser vi Peter Olsen, som er [KSU](#) turneringsleder, i midten har vi Ole Schøller Larsen, og til højre ser vi Sigfred Haubro.

Foto: Erik Jarlnæs

Foto: Erik Jarlnæs

Forrest ser vi Ole Schøller Larsen i samtale med Frank Dybdahl.

Bagerst ser vi Allan Astrup Jensen i samtale med Niels Lauritsen (siddende)

Nedenstående billede er fra før brikkerne slippes løs:

Forrest fra venstre:

- Tanja J. M. Steward
- Steen Nielsen i samtale med
- Ole Schøller Larsen
- tom stol, hvor Jens Fejø sætter sig om få øjeblikke
- Frank Dybdahl
- Peter Køhler

Bagest med ryggen til - fra høre:

- Anfinn Niclassen I samtale med
- Ahmad Siyar Qasimi
- Morten E. Schiøer
- Dan Stampe-Terkildsen
- tom stol, hvor Oskar Steen Jensen snart indfinder sig

Foto: Erik Jarlnæs

Vidste du at:

- medlemsbladet indeholder forskellige typer opgaver:
 - direkte opgaver
 - selvmatter
 - hjælpematter
 - fantasiopgaver
- medlemsbladet hed gennem 32 år 'Thema Danicum'
- i 2008 skiftede medlemsbladet navn til 'Problemskak'
- det er muligt at få tilsendt et prøveeksemplar af 'Problemskak' - se mere på [hjemmesiden](#)

Forrest til højre ser vi Niels Lauritsen, medens John L. Hansen skriver de indledende noter. I baggrunden ser vi blandt andet Tanja Jill Milk Stewart (siddende med ryggen til kameraet) Ole Schøller Larsen stående med ryggen til, i samtale med Frank Dybdahl, samt Peter Køhler og Steen Nielsen ser vi stående længst væk.

Foto: Erik Jarlnæs

Delegeret møde i KSU regi og Foredrag med Jonas Bjerre

I forbindelse med, at KSU holder delegeret møde fredag den 8. september i Skak for sjovs og vores lokaler, vil [Jonas Bjerre](#) komme og fortælle om sin sejr i Cuba. Turneringen var [Capablanca Memorial 2023](#).

En lille detalje: Hvis der skulle dukke for mange op, så har de delegerede fra klubberne fortrinsret.

Hvis du skulle have lyst til at møde op til delegeret møde, skal du være meget velkommen. Foredraget vil så være en ekstra bonus.

Om aftenen holdt FS fælles afslutnings fest med Skak for sjov.

På billedet til venstre ser vi Kaare Vissing Andersen (stående) og Peter Køhler (siddende).

Foto: Erik Jarlnæs

På det nederste billede ser vi Allan Astrup Jensen, samt Henrik Andersen fra Skak for sjov med ryggen til i selskab med 2 medlemmer af Skak for sjov.

Foto: Erik Jarlnæs

Den ganske unge Bjørn Brinck-Claussen (1:3) - Af Kaare Vissing Andersen

Med Bjørn Brinck-Claussens død i 2022 blev der sat et definitivt punktum for en af største danske skakkarrierer nogensinde. Der er selvsagt skrevet udførlige nekrologer over ham i SKAKBLADET, 2023, nr. 1 (af Jan Løfberg) og i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev – i januar 2023 ved Dennis Rose, Erik Jarlnæs og Ole Schøller Larsen samt uddrag fra bogen "Hamann" af Svend Hamann (og

Dan H. Andersen) samt i april 2023 ved Allan Astrup Jensen og (formidlet af Erik Jarlnæs) Peter Heine Nielsen. Disse nekrologer og mindeord har meget naturligt fokuseret på Bjørns solide seniorkarriere, men dermed også skøjtet let hen over hans interessante og hurtige fremgang i juniorårene, som især blev omtalt i det udmærkede magasin ARBEJDER-SKAK.

Kilde: Skakbladet februar 1963

Bjørn Brinck-Claussen

Bjørn Brinck-Claussen (29/1-1942 – 16/11-2022) var nemlig som ganske ung ikke kun medlem af Frederiksberg Skakforening (Dansk Skak Union), men også af Skakklubben Olympia, der havde adresse i Nord-Vest-kvarteret og var medlem af Dansk Arbejder Skak Forbund – og i modsætning til DSU's organ SKAKBLADET, så omtalte DASF's blad ARBEJDER-SKAK i langt højere grad de næstbedste danske skakspillere, ja med jævne mellemrum selv de mere almindelige klubspillere og bragte mange af deres partier.

Derfor udgør ARBEJDER-SKAK en så væsentlig kilde til dansk skakhistorie i midten af det 20. århundrede (mere præcist 1931-1970, hvor bladet udkom). Desværre er bladet meget ujævnt, således at årligt tilbagevendende begivenheder kvantitativt set dækkes vidt forskelligt, ligesom teksten ofte er skæmmet af forkert stavede navne og andre fejl.

Under alle omstændigheder udgør ARBEJDER-SKAK fundamentet i 1. del af den nærværende serie, mens DSU's SKAKBLADET kommer ind i billedet senere – det sker da Bjørn begynder at blive rigtigt god!

Et par andre kilder bag serien skal også have et par ord med på vejen, nemlig Frederiksberg Skakforenings

arkivalier og min mailkorrespondance med Benny Børgesen i 2022.

Bjørn havde nemlig sidst i 1950'erne ikke nok i at være medlem af to skakklubber, men trænede også privat med et andet stort talent og medlem af FS, den et par år yngre Benny.

Københavns mesterskaberne for juniorer – et frugtbart initiativ af Storkøbenhavns Arbejder Skakklubber (S.A.S.)

Fra begyndelsen af 1950'erne til slutningen af 1960'erne arrangerede Storkøbenhavns Arbejder Skakklubber hvert år et mesterskab over fem runder for juniorer, der blev inddelt efter alder, så hver årgang fik sin mester. Præmierne gik ofte til senere berømtheder.

I **1954** vandt eksempelvis Svend Hamann gruppe 6 (12-13-årige) med 4½ point. Bjørn, som da var 12 år nævnes ikke, og han var heller ikke med på det københavnske

25-mand store juniorhold, som senere på året spillede en match mod juniorer fra Bremen.

For **1955** har jeg ikke kunnet finde nogen omtale i ARBEJDER-SKAK af S.A.S.'s mesterskab for juniorer – Bladet var som nævnt meget ujævnt i omtalen af de årligt tilbagevendende turneringer og andre begivenheder.

Skakklubben "Olympia", som var stiftet den 22. marts 1950 (optaget i DASF i efteråret 1951), blev stedet, hvor Bjørn hurtigt kom til at udtræde sine børnesko. Det må være sket før 1956 – jævnfør det nedenstående citat, hvor han mig bekendt omtales første gang i et skakblad på nationalt niveau. Da han dengang spillede i klubbens laveste klasse – er han med tanke på hans hurtige fremgang – formentlig blevet medlem i 1954-55, altså da han var 12-13 år.

Som en ganske ung klub var Olympia dengang ikke synderligt stærk. I den københavnske holdturnering blev 1. holdet (8 mand) i 1955/56 nr. 2 i 3. række med 34½ point af 56 mulige (ovenover var der en mesterrække, en 1. række og to 2. rækker). Men klubben havde en solid bredde, idet den havde hele tre hold (à 6 mand) i 4. række. Der deltog altså, bortset fra reserver, 26 medlemmer i holdturneringen.

Hvem der var Olympias stærkeste spiller i midten af 1950'erne er – ud fra ARBEJDER-SKAK som eneste kilde – umuligt at afgøre. Ganske vist vandt Andreas Roi klubmesterskabet ret sikkert i både 1954/55 og 1955/56: Først med 10½ point. Nr. 2 blev Knud Christiansen, 8½. Året efter med 8 point. Nr. 2 blev Gustav Hansen, 6½. Men bortset fra Olympias foreningsmeddelelser i ARBEJDER-SKAK nævnes Roi – mig bekendt – ikke med et eneste ord i bladet 1955-57. Det gør derimod Carlo Lorentz, som spillede i forbundets højeste klasser, DASF's mesterklasse i påsken og S.A.S.'s mesterskabsklasse i efteråret.

Hvad der var nok så vigtigt for Bjørn har socialt set helt sikkert været den gode stemning, der herskede i klubben på Sokkelundsvej 2, et fritidshjem i Nord-Vest, hvor Olympia havde sine lokaler fra foråret 1953 og godt et par årtier frem. Men med tanke på hans skakmæssigt meget målbevidste stræben og høje ambitionsniveau har det helt sikkert haft enorm betydning for ham, at klubben fik en af de helt store stjerner – Henry Andersen! – som medlem i 1957/58.

For 1956 har jeg som for året før ikke fundet nogen omtale i ARBEJDER-SKAK af det årlige juniormesterskab, men da viser et andet indlæg i bladet dog, at den da 14-årige Bjørn var begyndt at vise tænder! Bladet, som udkom hver måned, havde nemlig på de sidste sider af hvert nummer en spalte kaldet FORENINGSMEDDELELSER, hvor Olympia ofte kom til udtryk. I juni hedder det blandt andet:

"Skakklubben "Olympia" har afsluttet sin cupturnering, der i år var udvidet med to opsamlingsrækker. Vinder af vandrepokalen blev den kun 14-årige Bjørn Brinck-Claussen, nr. 2 blev Helmuth Andersen. Resultatet af vinterturneringen blev, at A. Roi blev klubmester ved at vinde M-rækken." Derefter nævnes præmietagerne i A- og B-rækken og så: "C-rækken blev vundet i stor stil af Bjørn Brinck-Claussen med 9 points af 10 mulige."

At den kun 14 år gamle Bjørn vandt Olympias cupturnering, selvom han kun spillede i dens laveste klasse (som han dog vandt suverænt), forstår man af en artikel i ARBEJDER-SKAK i juli af hans klubkammerat Hans J. Nielsen (i serien "Hvad sker der i klubberne?"):

"Cupturnering med opsamlingsrækker i Olympia". Her hedder det, at deltagerne blev inddelt i fire grupper, og at de stærkere spillere måtte give forgave til de mindre stærke. Dette belyser skribenten med nogle eksempler, hvoraf det følgende har vor interesse:

"Til fuldstændiggørelse af billedet må det vist nævnes, at klubmesteren A. Roi, ..., vandt sine partier i hovedrækkens 3 første runder, men i 4. runde blev slået af cupturneringens sejrherre, den 14-årige Bjørn Brinck-Claussen (Bf7 forud)."

I samme måned omtaler ARBEJDER-SKAK en juniormatch i Tyskland mellem Bremen og København (To runder med 19 spillere på hvert hold). Til trods for en del stærke spillere på det danske hold (M. Lemvig-Fog, Ole Illum Truelsen, Erik Poulsen, Henning Jensen (kendt medlem af FS først med "Jensen", siden med "Møller" som efternavn), Georg Jørgensen og Kurt Jessø), vandt de unge i den gamle hansestad i det daværende Vesttyskland en sejr på hele 24½ – 13½. Bjørn (under navnet Bjørn Claussen, Olympia!?) tabte begge sine partier på 18. bræt mod H. J. Koloss, hvis navn burde

have varslet, at vor dengang bare 14 år gamle helt var overmatchet! Men denne udenlandske oplevelse i en tid, som endnu ikke kendte til masseturisme, har helt sikkert været en stor oplevelse og inspiration for ham.

I 1957 fejrede Dansk Arbejder Skak Forbund sit 25-årsjubileum med et storslået påsketævne i København, hvor Poul Martins, Valby-Vigerslev A.S., vandt forbundsmesterskabet sikkert med 6 point af syv mulige. Her gjorde den nu 15-årige Bjørn sig for første gang bemærket i en påske-turnering, idet toppen af 3. klasse A kom til at se således ud: 1. pr. og ærespræmie fra Brønshøj A.S.: Ole Scheller, Valby-Vigerslev A.S., 5½ (7). 2. pr.: Bjørn Brinck-Claussen, Olympia, 5½ point. (NB! 4. klasse var turneringens laveste).

Bjørn gjorde det også godt i årets turnering for københavnske juniorer (arrangeret af S.A.S.), hvor den

øverste klasse (klasse A, 16-17-årige) endte med disse senere berømt heder i toppen: 1. Finn Pedersen. 2. Svend Hamann. B- klassen (15-16-årige) vandtes af den senere hen ikke synderligt kendte Henry Nissen, mens Bjørn Brinck-Claussen blev nr. 2. Desværre angiver A-S, juni 1957, side 216 ikke, hvor mange point spillerne scorede.

I ARBEJDER-SKAK, juli, side 224, beretter Olympia, at Henry Andersen og C. Thomsen vandt mesterklassen i vinterturneringen (klubmesterskabet), mens Bjørn Brinck-Claussen og Per Amorøe vandt A-klassen. Lidt længere nede hedder det, at Bjørn Brinck-Claussen vandt cupturneringen og dermed vandrepokalen for 2. gang. De parvist nævnte vindere skaber mistanke om, at skribenten ikke har kunnet udtrykke sig klart. Det er vanskeligt at forestille sig, at Henry Andersen skulle have delt 1. præmien!

Henry Andersen tilhørte i midten af det 20. århundrede eliten inden for dansk arbejderskak. Han blev eksempelvis københavns mester både i 1943 og 1952 (arrangeret af S.A.S.). Det var vel især det sidste dugfriske resultat, der gav ham muligheden for at komme med i AS04's stærkt besatte 50-årsjubileumsturnering i januar 1954, da Julius Nielsen måtte melde afbud.

Henry Andersen greb chancen med kyskhånd – og fik sit ikke bare store, men ganske sensationelle gennembrud, idet han delte 1. pladsen med Danmarks to stærkeste spillere – landets eneste internationale mester, Jens Enevoldsen, og den 18-årige Bent Larsen som få måneder efter vandt sit første danmarksmesterskab – og som Henry Andersen bankede i et brag af et parti! Ganske vist nåede han ikke siden dette høje niveau, men det blev da til adskillige gode resultater og i 1958 endnu et københavns mesterskab (i S.A.S.-regi).

Rent lokalt kom, så og sejrede han også – ikke bare med en række klubmesterskaber, men også med det attraktive Brønshøj mesterskab, som han vandt i 1958 med 5½ point – blandt andet foran Brønshøj Arbejder Skakklubs Henning Jensen (senere med efternavnet Møller og tillige medlem af Frederiksberg Skakforening), der blev nr. 2 med 5 point.

Kilde: Arbejder Skak
November 1952, side 130

Han vandt til gengæld mesterskabet de næste fire år! I 1959 med 7½ (9) foran nr. 2. Henry Andersen, 6½, og nr. 3. Bjørn Brinck-Claussen, 6, begge Olympia. Året efter var hverken Henry eller Bjørn med, og mens Bjørns karriere fortsatte sin hurtige stigen i Frederiksberg Skakforening og Dansk Skak Union, syntes der at blive mere tavst om Henrys karriere.

Bjørns hurtige fremgang i Olympia 1956-57 fra C- til A-rækken kom også til sin ret uden for klubben. Sidst på året vandt han 2. klasse B i arbejderskaks københavnmesterskab med 7 point (maksimum)!

I 1958 fortsatte fremgangen ikke uventet: I den københavnske nytårsturnering (omtalt i marts i ARBEJDER-SKAK) delte Bent Nielsen, AS04, og Henning Jensen, Brønshøj A.S., 1. pladsen i mesterklassen med hver 4 (5). 1. klasse blev vundet af Jørgen Carstensen med 4 (5), mens Bjørn Brinck-Claussen, Olympia, delte 2. pladsen med sin jævnaldrende Per Simonsen, A. S. Vesterbro, samt Georg Jørgensen, Buddinge, og to andre – de fik alle 3½ point.

I Juniorturneringen (arrangeret af S.A.S.) blev den ældste gruppe (16-årige) vundet af Per Simonsen, fulgt af nr. 2, Henning Søgaard, og nr. 3. Bjørn Brinck-Claussen. Der var åbenbart tilmeldt så mange 13-årige, at der måtte to grupper til. Toppen af gruppe E er interessant: Nr. 1. Mogens Jacobsen (senere kendt under efternavnet Moe). Nr. 2. Benny Børgesen (daværende medlem af FS). Nr. 3. Erik Jarlnæs (daværende og stadig medlem af FS, og sågar nyligt valgt til dennes formand!)

I ARBEJDER-SKAKS juli-nummer kunne en stolt Hans J. Nielsen fortælle om en stor sæson for Olympia. Klubbens helt store spiller, Henry Andersen havde vundet Brønshøjmesterskabet. Han blev tillige en sikker klubmester, idet han vandt vinterturneringen med 6½ point. Men hvem ser vi nu som nr. 2? Bjørn Brinck-Claussen med 4½ point! Og ved at vinde cupturneringen hindrede den fæle Henry endda sin unge rival i at vinde cupturneringen for tredje år i træk, idet han dog blev nr. 2.

I 1959 skiftede en mere sikkert spillende Bjørn det forgangne års 2.- og 3. pladser ud med en række deciderede topplaceringer. Først på året vandt han endelig københavnmesterskabet for juniorer (arrangeret af S.A.S.). I ARBEJDER-SKAK, april, ser vi, at

han vinder gruppe A-I foran nr. 2. Sv. Erik Christensen og nr. 3. Bjørn Laursen. Gruppe A-II vindes af Jørgen Lethan. Nr. 2 bliver Michael Sommer og Nr. 3. Finn Vester. Man savner Per Simonsen blandt præmietagerne. I gruppe C bliver Benny Børgesen nr. 3.

Hvad klubmesterskabet i Olympia angår, er Henry Andersen stadigvæk sin unge rival for skrap, idet han bliver en sikker vinder med 7½ point. Men forskellen er skrumpet fra to point året før til nu bare et enkelt, idet Bjørn Brinck-Claussen blev nr. 2 med 6½ point. Dertil lykkedes det for vor nu 17 år gamle helt at bytte det forrige års roller om i cupturneringen, som han vandt foran Henry – og dermed for 3. gang af fire mulige!

Københavnmesterskabet i S.A.S.-regi blev vundet med 6 point (7) af Henning Jensen (senere med efternavnet Møller), Brønshøj A.S. Men klassen lige under, Mesterklassen, blev vundet lige så sikkert af Bjørn Brinck-Claussen med 6 point (7). Med dette resultat spillede han sig ikke alene op i arbejderskakforbundets absolutte top – han fik også for første gang – mig bekendt – offentliggjort partier i et landsomfattende skakblad.

Disse må vi naturligvis straks se, først og fremmest fordi de giver et ganske godt indtryk af Bjørns spillestil og styrke som 17-årig, men også fordi den indtil nu lidt tørre opremsning af resultater kan trænge til at blive frisket op af nogle begivenheder på det tavlede bræt. De er begge kommenteret af den fremragende arbejderskaks spiller og analytiker **Henry Pedersen**, som dog står noget usikkert over for den dengang nye åbningsteori.

Jeg har derfor tilladt mig i *kursiv* at tilføje nogle noter. Pudsigt nok bringer ARBEJDER-SKAK først det sidst spillede parti (oktober 1959), endda med fejlen "1. klasse" i stedet for rettelig "mesterklassen". I øvrigt var det i mesterskabsklassen lige over denne, at der blev spillet om forbundets københavnmesterskab.

Henry Pedersen (død som 68-årig i 1973), deltog i sine unge år i danmarksmesterskabernes højeste klasse (arrangeret af Dansk Skak Union) med disse resultater:

- 1927: Nr. 10 (sidst) med 1½ point (7).
- 1928: Nr. 2-3 sammen med N. Lie, hver med 5 (7). I. E. W. Gemzøe vandt med 5½ point.
- 1931: Nr. 3-5 sammen med N. Lie og Johs. Petersen, hver med 4½ point. Erik Andersen vandt med 6 point foran I. E. W. Gemzøe, 5 point.
- 1933: Nr. 7-9 med 3½ (7).
- 1936: nr. 18-23 (26) med 2½ (7).

Bedre gik det inden for Dansk Arbejder Skak Forbund, hvor han blev 6-dobbelt forbundsmester (1936, -38, -48, -51, -58 og -59), en suveræn rekord! At HP i 1936 kunne deltage i mesterskaberne både i DASF og i DSU skyldes, at forbundet afholdt sit i påsken, mens unionen afholdt sit i maj.

At han vandt det første, men kun blev nr. 18-23 (af 26) i det andet siger en del om styrkeforholdet mellem de to organisationer – trods mange gode spillere i DASF. Dertil var han i mange år en yderst arbejdsom og kompetent kommentator i arbejderforbundets månedsmagasin ARBEJDER-SKAK.

Kilde: Arbejder Skak 5. maj 1959, side 50

Han redigerede således bladets tyngdepunkt, partiafdelingen, i 3 perioder:

- Juli 1937 – maj 1940 (juli 37 – oktober 1937 sammen med A. Velk og A. Bager, november 1937 – maj 1938 sammen med Albert Velk, og juni 1938 – maj 1940)
- Maj 1947 – september 1952
- Juli 1955 – april 1962

I alt 14 år og en måned – en jættestats indsats, men helt sikkert også en god træning. Set over det lange stræk var Henry Pedersen helt sikkert dansk arbejderskaks største skakspiller!

Nr. 1. Kongeindisk (Firbondeangrebet)

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbens turnering, den 11. september 1959, mesterklassen.

Hvid: Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

Sort: Jens Bruun, Posten

1.d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f4 Indisk firspringerspil (KVA: *Et noget anstrengt navn på varianten, et navn som jeg, der har studeret og spillet Kongeindisk i godt 50 år, ikke er stødt på andre steder. I dr. Max Euwes tolv bind store åbningsværk, der udkom på dansk i 1940'erne – oversat fra hollandsk af brødrene Jens og Harald Enevoldsen – kaldes varianten "Firbondespillet", men "Firbondeangrebet" er naturligvis det helt rigtige navn*), hvor hvids centrum ser ganske imponerende ud, men det kan godt blive svært at holde

sammen på de fire fremskudte bønder, som er et taknemmeligt angrebsobjekt for sort. (KVA: *HP's vurdering er fundamentalt korrekt!*)

Den lille pædagogisk fremragende bog "Wie spielt man Königsindisch?" (1981) af David Levy og Kevin O'Connell bringer to partier, som viser, hvor vidt forkelligt det kan gå: I Letelier – Fischer, OL 1960, lader sort med 4... 0-0!? 5. e5 Se8 6. f4 noget provokerende hvid komme frem på banen for snart efter at slå kontra med modstød som 6... d6 og 7... c5! og rive hvids bondestilling – en kolos på lerfodder – itu og vinde en hurtig sejr. Men i Mariotti – Gligoric, Praia da Rocha, 1969, slår hvids angreb igennem som en alt knusende lavine, der fik den jugoslaviske stormester og ekspert i Kongeindisk til at opgive!).

5... 0-0 6. Sf3 c5

Det bedste træk til angreb mod hvids centrum, og bedre end 6... e5.

Stillingen efter 6... c7-c5

en grundstilling i Firbondeangrebet i Kongeindisk.

7. d5 Sa6 Her var 7... e6 langt bedre – f.eks. 8. Ld3 exd5 9. cxd5 Db6 10. Sd2 Sg4 11. Sc4 Dd8 12. Le2 h5, og sort står bedst.

8. Ld3 Sc7 9. 0-0 Ld7 10. e5 Det er ubehageligt for sort, at hvid har fået tid til at iværksætte denne fremrykning i centrum, og det sker, fordi sort har undladt at spille e7-e6. I stedet vil sort gennemføre sin plan om fremrykning af b-bonden, men det tager her for lang tid.

10... Sfe8 11. De1 e6 Så kom e7-e6, men det er for sent. Hvid har forberedt sig på kongegangreb og er så langt fremme med sine planer, at han er villig til bondeoffer og eventuelt senere officersoffer for at gennemføre angrebet.

12. Se4 exd5 13. Seg5 h6

Stillingen efter 13... h7-h6.

14. cxd5! Hvid tilbyder et officersoffer. På 14... hxg5 følger 15. Sxg5 f6 16. e6 fxg5 17. e7 Dc8 18. exf8(D)+ Lxf8 19. fxg5, og hvid vinder.

14... Lb5 Sort afslår ganske rigtigt det tilbudte offer og søger i stedet afbytning af en for hvid værdifuld officer, men det er alligevel ikke tilstrækkeligt til at holde balancen.

15. Lxb5 Sxb5 16. e6! Slår sort på e6, går der en kvalitet tabt. – Der truer såvel på e7 som på f7, og begge trusler kan sort ikke gardere sig imod, uden at der går materiel tabt.

16... Lf6 17. exf7+ Txf7 18. Sxf7 Kxf7 19. Sg5+ hxg5 20. fxg5 Sd4 21. gxf6 Sc7

Stillingen efter 21... Se8-c7.

22. De7+ Hvid har kvalitet og bonde i overvægt, så den simpleste vej til gevinst er at søge afbytning.

22... Dxe7 23. fxe7+ Kxe7 24. Lg5+ opgivet. Mere materiel går tabt efter Kd7 25. Tae1 Te8 26. Tf7+ Kc8 27. Txc7+ Kxc7 28. Txe8.

Det næste parti blev spillet tidligere i turneringen, men bragt senere I ARBEJDER-SKAK, december 1959. Her vil jeg ikke afbryde den gode Henry Pedersen – bortset fra et par kommentarer under diagrammerne.

Nr. 2 Nimzoindisk

Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers turnering, den 31. august 1959, mesterklassen.

Hvid: Per Simonsen, A. S. Vesterbro

Sort: Bjørn Brinck-Claussen, Olympia

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. a3 Lxc3+ 5. bxc3 c5 6. Dc2 Sc6 7. Sf3 d6 Det er bedre at spille 7... d5, selv om sort efter 8. e3 0-0 9. cxd5 exd5 får en svag bonde i centrum. Til gengæld får sort et frit spil med ret lige chancer.

8. e4 e5 9. d5 Sort truede med bondegevinst, så der må spilles 9. dxc5 eller 9. d5. Det valgte træk lukker centrum, og sort får tid til at belejre den fastlagte bonde på c4, og det generer hvid en del. Derfor var det nok bedre at spille en helt tredje mulighed, nemlig 9. Lb2.

9... Sa5

Stillingen efter 9... Sc6-a5. Sort påbegynder beskyddingen af dobbeltbondens fortrop – et hovedtema i Nimzoindisk.

10. Lg5 b6 11. Ld3 La6 12. De2 h6 13. Ld2 Dd7 14. a4 Der truede 14... Da4, og bonden på c4 er da tabt.

14... 0-0-0 15. Kd1 Et træk, der ser noget akavet ud, men hensigten er vel at anbringe kongen på c2, hvor hvid regner med, at den står mere sikkert end efter 0-0, hvor sort hurtigt kan etablere et angreb på kongefløjen. Hvids stilling virker noget indelukket.

15... g6 16. g3 Se8 17. Sh4 g5 Sort synes at være bange for et eventuelt f2-f4, men det er der ikke større grund til, så derfor var 17... Sg7 bedst.

Stillingen efter 17... g6-g5

18. Sf5 f6 19. f4 Sg7 20. fxe5 fxe5 21. g4 Sxf5 22. exf5? Ved første øjekast ser det ud, som om det er rigtigt at slå med e-bonden, men det er det ikke. Sort får hurtigt åbnet e-linjen, og det bliver af afgørende betydning, idet sorts angreb her bliver meget stærkt. Rigtigt var 22. gxf5. **22... De7 23. Kc2?** Endnu et svagt træk. Der må spilles 23. De4, selv om det da bliver muligt for sort at spille h6-h5.

Stillingen efter 23. Kd1-c2?

23... e4! 24. Dxe4 Afbytningen er naturligvis tvunget.

24... Dxe4 25. Lxe4 Lxc4 26. h4 Lb3+ 27. Kd3 En fejl var det at spille 27. Kb2 på grund af 27... Sc4+ 28. Kxb3 Sxd2+, og hvid mister en officer.

27... Tde8 28. hxg5 Så mister hvid løberen på e4, men stillingen er håbløs, hvad hvid end spiller. På 28. Lf3 følger 28... Sc4 29. Lc1 Se5+, og sort vinder.

*Som Aron Nimzowitch skrev om en lignende stilling:
Det er ikke bare bonden på c4, der skal erobres, men
feltet c4.*

28... Lc4+ 29. Kc2 Txe4 30. Txf6 Tg8 31. Tg1 Sb3 32. f6 Te2 33. Te1? Hvid må dække Ld2 med 32. Td1, men der følger 33... Tf2 truende 34... Lxd5 eller 34... Txf5, og sort vinder let.

33... Txd2+ 34. Kb1 Ld3+, og hvid er mat. (KVA: Noget fatalt står der her i Arbejder-Skak: "og sort er mat"!?)

Per Simonsen (medlem af A. S. Vesterbro) gjorde i de første år som junior sin jævnaldrende Bjørn Brinck-Claussen rangen stridig.

Vægten tippede dog til sidst ned til fordel for den – hvad skak angår – mere målbevidste knægt fra Olympia. I S.A.S.'s Juniorturneringer – de uofficielle københavnmesterskaber med deltagerne inddelt efter alder – var deres resultater disse (desværre uden pointangivelse):

- **1957 (15-16 år)** 1. pr. Henry Nissen. 2. pr. Bjørn Brinck-Claussen. 3. pr. Per Simonsen.
- **1958 (16 år)** 1. pr. Per Simonsen. 2. pr. Henning Søgård. 3. pr. Bjørn Brinck-Claussen.
- **1959 (17 år)** Gr. A-I: 1. pr. Bjørn Brinck-Claussen. 2. pr. Sv. Erik Christensen. 3. pr. Bjørn Laursen. Der var også en gruppe A-II, men heller ikke her denne nævnes Per Simonsen blandt dem, der fik præmie. Endelig deltog de begge i Dansk Skak Unions Juniormesterklasse i påsken
- **1960** af hvis 32 deltagere vi her nøjes med at nævne fire af præmietagerne: 1.-2. pr. Palle Henriksen og P. H. Nørby, 5½ (7). 3. pr. Bjørn Brinck-Claussen, 5½. 6. pr. Per Simonsen, 5 point.

Turneringsresultater og andre oplysninger om Per Simonsen tynder herefter ud.

At han var en stærk skakspiller allerede som 16-årig, viser ikke bare hans 1. præmie med 5½ (7) i 1. klasse B. i S.A.S.'s Københavnsturnering 1958 (foran så gode navne som Jørgen Lethan og Kurt Jessø), men også dette charmerende parti fra turneringen:

Blackmar-Gambit:

Hvid: Per Simonsen, A. S. Vesterbro

Sort: H. Westermann, Øbro

1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. Sc3 Lf5 4. f3 Sc6 5. Lc4 exf3 6. Sxf3 h6 7. 0-0 e6 8. Se5 Lxc2 9. De2 Dxd4+ 10. Kh1 Lf5 11. Txf5 Ld6 12. Le3 Dh4 13. Lf2, opgivet.

I 1960 vandt den nu 18 år gamle Bjørn Brinck-Claussen suverænt københavns mesterskabet (i S.A.S.-regi) med 7 point af 9 mulige – foran sin rival og klubkammerat Henry Andersen, som scorede 6 point. I det slagte felt var Brønshøj Arbejder Skakklubs to esser, Ole Illum Truelsen, der blev nr. 3 med 5 point og Henning Jensen, der blev en skuffende nr. 7-8 med 4 point.

Men dermed var Olympias guldalder også stort set ovre. I årene, der fulgte, blev Brønshøj A.S., som i 1967 fik navnet Brønshøj Skakforening, mere og mere dominerende på bekostning af Olympia og den gamle stolte unionsklub Brønshøj Skakklub.

Dette ses blandt andet af, hvilke klubber der hjemførte det individuelle Brønshøj mesterskab, for ganske vist

vandt Olympias Herluf Nedergaard det i både 1963 og 1967, men samme høje niveau som de foran nævnte havde han dog ikke. Det blev dog også en Olympiaspiller, der vandt mesterskabet i 1964, men den godbid venter vi med at pakke ud!

Med sit københavns mesterskab i 1960 havde Bjørn Brinck-Claussen for alvor spillet sig op i den absolutte elite inden for dansk arbejdskak. Han må have spillet flere gode partier i turneringen.

Det er derfor beskæmmende, at ARBEJDER-SKAK ikke har bragt et eneste! Især med tanke på at bladet bragte to af hans gevinster fra turneringen året før, da han "kun" spillede i den næsthøjeste klasse.

Klubskifte

Blandt de mindeord om Bjørn Brinck-Claussen, som kom til udtryk i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev i april 2023, hæftede jeg mig især ved **Ole Schøller Larsens** udtalelse:

"Bjørn kom (til FS) fra Arbejdskak i 50'erne og var ved ankomsten allerede en stærk junior, og han kom til at forstærke FS ved sit inspirerede spil og sit behagelige væsen. Bjørn var med til at vinde mange kampe for klubben, og vi var triste, da han valgte at søge nye græsange."

Ole Schøller Larsen

Mere præcist hvornår Bjørn kom til FS afslører mine skriftlige kilder ikke, men det er næppe sket før 1956, hvor han spillede i Olympias laveste række i klubmesterskabet.

Til gengæld er han flot omtalt som en lovende junior i medlemsbladet allerede i juli 1958, hvor flere af foreningens stjerner spillede simultan mod medlemmerne, blandt andet Bjørn. Og fra og med maj 1959 nævnes han i generalforsamlingernes referater som den ene af foreningens kuld af usædvanligt talentfulde juniorer (Niels Enevoldsen, Mogens Jacobsen (senere: Moe), Benny Børgesen og Erik Jarlnæs – af

foreningens i maj 1960 nykårede æresmedlem Jens Enevoldsen med rette kaldet "de bedste københavnske juniorer" i nogen klub.

Endelig fremgår det af en mail (til mig den 6. oktober 2022) fra Benny Børgesen, som var to år yngre end Bjørn og ligeledes medlem af FS, at de spillede en match på 31 partier i tidsrummet 19/9-1958 – 26/8-1962. Indtil mere præcise data melder sig om, hvornår Bjørn blev medlem af Frederiksberg Skakforening – 1956, -57 eller -58 – kan vi i hvert fald roligt konkludere, at han senest i sommeren 1958 var et yderst aktivt og skattet medlem af foreningen! Det må vi høre mere om i seriens 2. del.

Efterlysning

Hvis nogen har mere detaljerede oplysninger om de i artiklen nævnte Henry Pedersen, Henry Andersen og Per Simonsen, er de velkomne til at oplyse mig derom pr mail kaarevissing@mail.dk.

Parti: Bjørn Brinck-Claussen - Allan Astrup Jensen

Allan havde tilbage i 1969 fornøjelsen af at spille mod Bjørn ved DM. Du får her fornøjelsen af kommentarer og partiet:

Det er utroligt, at jeg selv efter gentagne grove fejl stod til gevinst, men jeg var træt og udkørt, ærgrede mig over fejlene og i panik som sædvanligt.

Forløbet af dette parti slog mig fuldstændig ud, og jeg kunne ikke spille i sidste runde. Partiets udfald var afgørende for, at Bjørn kom i omkamp om DM og vandt.

Som jeg har sagt burde jeg aldrig være stillet op til DM i 1969. jeg havde ikke mulighed for at forberede mig, og kort inden jeg rejste til Odense, havde jeg afsluttet og afleveret den afsluttende store opgave, hvor jeg havde arbejdet dag og nat i 3 uger.

Hvid Bjørn Brinck-Claussen, FS
Sort Allan Astrup Jensen, St. sk.
Turnering DM 1969, Landsholdsklassen
Dato 6. april 1969

1. c4 Sf6 2. Sc3 g6 3. e4 d6 4. d4 Lg7 5. Sf3 O-O 6. Le2 e5
7. d5 a5 8. Lg5 h6 9. Lh4?! Sa6 10. O-O De8 11. Sd2 Sh7
12. a3 Ld7 13. b3 h5 14. f3 Lh6 15. Lf2?!

15. Rb1

15... De7 16. Dc2 h4 17. Tfd1 Dg5

17... Bf4 !?

18. Lf1 Dh5 19. Tab1 f5 20. Le2 Lf4 21. b4 axb4 22. axb4 b6

23. c5 bxc5!? 24. bxc5 Sxc5 25. Lxc5 dxc5 26. Tb7?! (26. Sf1) 26... h3

27. g3 Dg5 28. Sf1 Le3+ 29. Kh1 Ld4 30. Txc7 (30. d6)
30... Sf6 31. d6 Tad8 32. Tb1

32... f4?! (32... Ne8)

33. Lc4+ ?! Kh8 34. Sd5?! (34. Lb5)
34... fxg3 35. hxg3 Sxd5 36. Lxd5 Txf3

37. Dd1 (37. Dc1 Dh5 38. Sh2 Txc3 39. Dd1 Tg1+ 40.
Dxg1 Lxg1 41. Txc3 De2 42. Tb7 Le6 43. Tb3 Txd6 44.
Lxe6 Dxe4+ 45. Sf3 Txe6+)

(37. Lc4 Tf2 38. Dc1 Lg4 39. Sh2 Le3 40. Sxg4 Lxc1 41.
Tbb7 Dh5 42. Th7+ Dxh7 43. Txc7+)

37... Df6 38. Txd7 Txd7 39. Sh2 Tf2??

39... Txc3+

40. Sg4 Df3+ 41. Dxf3 Txf3 42. Tb6

Hemmeligt træk!

42... c4 43. Tc6 c3 44. Kh2

44... Txd6!! 45. Txd6 c2 46. Tc6

46... Tc3?? {46... Lc3! 47. Tc8+ Kg7 48. Tg8+ (48. Tc7+ Kf8 49. Sxe5 Tf2+ 50. Kg1 c1=D+ 51. Kxf2 Ld4+ -+) 48... Kh7 -+}

47. Txc6

47... Kh7?? (47... Tc8!)

48. Tg8 Tc6?

49. Le6!! Txe6 50. Tc8 Tg6 {50... Kg6 51. Txc2 Kg5 52. Kxh3 Te7}

51. Kxh3

Opgivet. Slutspillet er håbløst og jeg havde mistet modet efter striben af fejl.

1-0

Slutstillingen i toppen af [DM](#) 1969 blev

Navn	Points	+	=	-
Ole Jacobsen	8	5	6	0
Mogens Moe	8	6	4	1
Svend Hamann	7½	4	7	0
Peter H. Nørby	6½	4	5	2
Bjørn Brinck-Claussen	6	4	4	3
Jørn Sloth	6	3	6	2

Ole Jacobsen blev [DM](#) efter [omkamp](#) mod Mogens, som Ole vandt med 3½ - 2½.

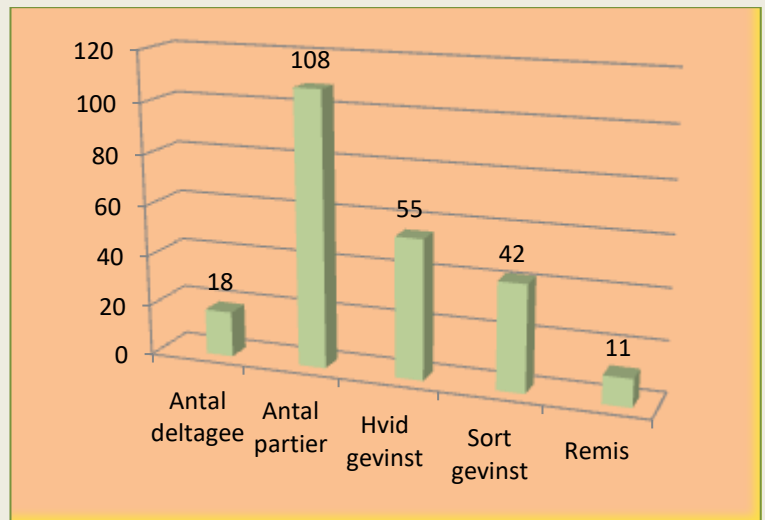

Frederiksberg forårs lyn 2023

Onsdag den 17. maj havde FS indbudt til en 12 [runders lyn turnering](#). Turneringen blev spillet med 5 minutter til hver spiller.

Resultatet:

1. Dan H. Andersen	10,5
2. Nikolai H. Rasmussen, Enk. medl.	8,5
3. Jens Bo Hansen, Roskilde	7,5
Jens Fejø	7,5
Bernt Bresemann	7,5
6. Erik Holstein	7
Oskar Steen Jensen	7
8. Tanya J. M. Stewart	6,5
9. Erik Jarlnæs	6
John L. Hansen	6
11. Bjørn Olsen	5,5
Bjarke R. Winter	5,5
13. Henning B. Sørensen, K41	5
Orla Ellegaard Jørgensen, Amager	5
15. Dan Stampe Terkeldsen	3,5
Anfinn Niclasen (+81 i rating)	3,5
17. Peter Køhler	3
Dmitrii Ivashkin	3

FS forårs lynmester 2023

Dan H. Andersen

Skak notation i Chess Base

I nogle af partierne kan du finde notationer, som bruges i Chess Base, men kender du dem? Der er en del, men de mest almindelige kan du se her:

Notation	Forklaring	Notation	Forklaring
!	Godt træk	+-	Hvid har fordel
!!	Fremragende træk	+=	Hvid står lidt bedre
!?	Interessant træk	=	Uklart
?!	Tvivlsomt træk	--	Sort står lidt bedre
?	Fejl	-+	Sort har fordel
??	Grov fejl		

Parti: Allan Astrup Jensen, Allerød - Václav Brat, Prag, CSSR

Redaktøren af Dansk Skole-Skak spurgte mig, om jeg ville kommentere grundigt og instruktivt et korrespondanceparti til bladet. Jeg valgte partiet mod Brat fra CSSR, og det kom i i Skole-Skak nr. 2 i maj 1972. I det følgende er noterne næsten ordret gentaget.

Hvid Allan Astrup Jensen
Sort Václav Brat, CSSR
Turnering Korrespondanceparti
Start dato 8. januar 1971

1. e4 e5 2. Lc4

Løberspil er ikke særlig almindelig mere. Det er dog en udmærket åbning, som Bent Larsen brugte af og til. Den fornuftige regel om, at springeren bør udvikles før løberen, gælder altså ikke altid.

2... Sf6 3. d3 {Hvid kan også dække sin e-bonde med:} 3. Sc3 {(Wiener parti). {Eller true sorts e-bonde med:} 3. Sf3 {Løberspilsgambitten:} 3. d4 {er sikkert ikke helt korrekt!}}

3... Sc6 (Teoretikerne foretrækker:) 3... c6 {efterfulgt af centrumsfremstødet d7-d5. Det er dog sikrere, som sort gør, at få officererne ud i en fart.)

4. Sc3 (4. f4 {Besvares med bonde modstødet d7-d5. åbning af stillingen vil være til størst fordel for sort, der har flere velplacerede brikker ude.})

4... Sa5 (Sort er af den opfattelse, at løberen er stærkere end springeren. Dette er dog kun tilfældet i åbne stillinger, hvor løberens store rækkevidde rigtigt kommer til sin ret. At hvid samtidigt får en dobbeltbonde på c-linien, er heller ikke betænkeligt, idet denne er med til at give hvid fuldstændig kontrol over det meget vigtige centrumsfelt d5.)

5. Sge2 Sxc4 6. dxc4 Lc5

Bl.a. den estiske stormester og teoretiker Paul Keres mente, at dette løbertræk var bedre end: 6... Le7 {, som den ungarske stormester Lajos Portisch spillede mod Bent Larsen i 10. matchparti i 1968.}}

7. O-O c6 (Sort vil forhindre, at en hvid springer vandrer til feltet d5, men samtidigt bliver d-bonden en svag efternøler.

8. Dd3 d6 9. Sa4

Da hvid nu har fået et udviklingsforspring, kan han uden fare afbytte den stærke sorte løber på c5. Denne løber skal fjernes, inden spillet kan åbnes.

Sort kunne ikke spille: 12... Td8 {på grund af: 13. Dg3 {med samtidig trussel på bonde e5 og bonde g7.}}

9... Le6 10. b3 Dc7 11. Sxc5

13. Sc1 (Planen er nu, at få springeren op på det gode felt d3, hvor den kan true den svage sorte bonde på c5.)

13... f6 14. a4

Det havde været dårligere at slå løberen på c5 tidligere, hvor sort kunne få kontrol med d-linien.

Forhindrer sort i at spille b7-b5, når hvids dame går til e3. Samtidigt truer bonden med at gå videre. Derfor burde sort nu have spillet a5.

11... dxc5 12. Lb2 Sd7

14... g5?! (Fremad march!)

15. a5 Kf7!?

Originalt, men sort har svækket kongefløjen for meget til, at kort rokade var en god ide. Lang rokade er farligt, fordi hvid let får åbnet a-linien.

16. De3 b5 (Tager tyren ved hornene. Sort kommer med springeren på d3 under alle omstændigheder til at spille b6. Og der var måske en lille chance for at hvid ville spille 17.- cxb5?)

17. axb6 axb6 18. Sd3 (Endelig!)

18... Thd8 19. g3!

Hvid planlægger at åbne spillet på kongefløjen med f4. Dette forsøger sort nu af al magt at forhindre.

19... Lh3 20. Tfd1 Txa1 21. Txa1 h5 22. f3 (Den sorte løber på h3 skal helst være borte inden bondefremstødet f4)

gennemføres, ellers kan en tårnskak på g8 blive ubehagelig. Nu skal sort passe på, at løberen ikke bliver fanget.)

22... Tg8? (22... Th8 {eller 22...Be6 {var bedre!)

23. g4!!

23... hxg4 24. Nf2 gxf3 (Officeren stod ikke til at redde, men sort får et par bønder.)

25. Sxh3 g4 26. Sf2 Dd8

Et forsøg på at aktivere dronningen.

26... g3 27. hxg3 Txf3+ 28. Kf1 {giver ikke noget. Den sorte konge er mere udsat end den hvide.

27. Dd3! (Det er vigtigt med kontrol over den åbne d-linie.)

27... Ke6 28. Td1 De7

Nu mangler hvid lige at får springeren op på feltet f5.

Derfor:

29. Sh1 Td8 30. Sg3 Opgivet.

1-0

Sort er nærmest i træktvang. Under alle omstændigheder er Sf5 efterfulgt af Lc1 og Lh6 og indbrud på d6 dræbende.

Frederiksberg sommer hurtig skak 2023

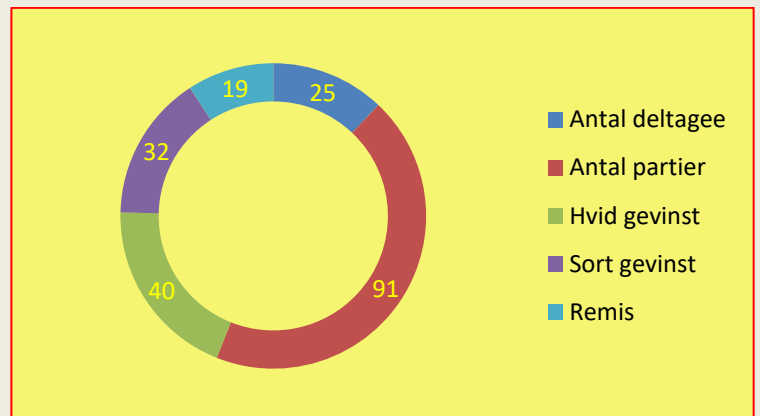
Det er efterhånden blevet en tradition, at FS indbyder til [hurtigskak](#) i sommervarmen. Turneringen blev spillet over 3 onsdage, 7., 14. og 21. juni, med 3 partier hver aften. Betæknings tiden var 25 minutter + 10 sekunder pr. træk til hver spiller.

Resultatet:

1. Erik Holstein	7	/ 9
2. Oscar Veiergang, Skak for sjov	6½	/ 9
3. Niels Lauritsen	6	/ 9
4. Jens Bo Hansen, Roskilde	6	/ 9
5. Georg Borup Friberg, Øbro	5	/ 6
6. John Laurids Hansen	4½	/ 9
7. Bjarke Rosenborg Winther	4½	/ 9
8. Jens Fejø	4	/ 9
9. Henning B. Sørensen, K41	4	/ 9
10. Dmitrii Ivashkin	4	/ 9
11. Orla E. Jørgensen, Amager	4	/ 9
12. Tobias Rostholm Bøje, Øbro	4	/ 6
13. Erik Jarlnæs	4	/ 5
14. Jordy Ar Friis, Amager	3½	/ 8
15. Bernt Bresemann	3½	/ 9
16. Simon Vyrdal	3½	/ 9

Rating højdespringer:

Oscar Veiergang, Skak for sjov 127

Billeder fra studenter VM i 1968 - Allan Astrup Jensen

Som du kunne læse i sidste udgave af nyhedsbrevet, deltog Allan i studenter VM i 1968, som blevet spillet i Ybbs i Østrig. Allan fik taget nogle billeder fra den begivenhed, dels af spillerne men også af omgivelserne.

Foto: Allan Astrup Jensen

Den danske delegation bestod af:

1. Bjørn Brinck-Claussen
2. Mogens Moe
3. Frode Jensen
4. Jens Kølbæk
5. Vagn Jensen
6. Allan A. Jensen

Mogens og Frode blev topscorere med 6½, medens Bjørn fik 6 point.

Foto: Allan Astrup Jensen

Foto: Allan Astrup Jensen

Foto: Allan Astrup Jensen

Foto: Allan Astrup Jensen

Resultatet fra studenter VM 1968

Holdene blev inddelt i kvalifikations grupper med 5 hold i hver gruppe, hvor de 2 bedste hold gik videre til finale gruppen. Så for Danmark handlede det om at få minimum en 2. plads. Danmark kom i pulje med Island, England, Irland og Sverige. Det var blandt de 3 første, at de 2 finale pladser skulle findes. Det endte med følgende resultat:

Nr.	Land	1	2	3	4	5	Point	+	=	-
1	Island	*	3	1½	3	3½	11	3	0	1
2	Danmark	1	*	3½	2½	3½	10½	3	0	1
3	England	2½	½	*	3½	4	10½	3	0	1
4	Irland	1	1½	½	*	2	5	0	1	3
5	Sverige	½	½	0	2	*	3	0	1	3

[Danmark](#) og [England](#) fik begge 10½ point, men den indbyrdes match blev vundet af Danmark.

Således kom Danmark med i finale gruppe A, hvor resultatet blev en flot 6. plads:

Nr	Land	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Point	+	=	-
1	Sovjetunionen	*	2	2½	2½	2½	2½	3	3½	2½	3½	24½	8	1	0
2	Vest Tyskland	2	*	2½	3½	3	3½	2½	1½	4	2	24½	6	2	1
3	Tjekkoslavakiet	1½	1½	*	2	2½	2	4	2½	2	2½	20½	4	3	2
4	Bulgarien	1½	½	2	*	2	3½	1½	2½	2½	2	18	3	3	3
5	USA	1½	1	1½	2	*	1½	1½	2	3	2	16	1	3	5
6	Danmark	1½	½	2	½	2½	*	2	2½	2	2	15½	2	4	3
7	Island	1	1½	0	2½	2½	2	*	2½	1½	2	15½	3	2	4
8	Jugoslavien	½	2½	1½	1½	2	1½	1½	*	1½	3	15½	2	1	6
9	Rumænien	1½	0	2	1½	1	2	2½	2½	*	2	15	2	3	4
10	Øst Tyskland	½	2	1½	2	2	2	2	1	2	*	15	0	6	3

Hvordan skal holdkampe afgøres?

Vi har i mange år brugt brætpoint foran matchpoint til afgøre placeringerne i alle divisioner og de enkelte hovedkredse. Men i år har man i Skakligaen forsøgt sig med at matchpoint tæller foran brætpoint.

Det kan jo have både fordele og ulemper. Hvis vi prøver at sammenligne, hvordan man kan opgøre placeringerne, så kan det jo gøres på flere måder, eksempelvis:

- Brætpoint, så matchpoint
- Matchpoint, så brætpoint
- Brætpoint + matchpoint

Hvis vi prøver at sammenligne slutstillingen i de 2 grupper, hvor FS var repræsenteret, hvordan ville det så have set ud:

FS 1 i 2. division gruppe 1:

Plac.	BrætPoint, så MatchPoint		MatchPoint, så BrætPoint		BrætPoint + MatchPoint	
	Hold	Point	Hold	Point	Hold	Point
1	BMS 2	36½ BP, 10 MP	FS 1	11 MP, 32½ BP	BMS 2	46½ point
2	FS 1	32½ BP, 11 MP	BMS 2	10 MP, 36½ BP	FS	43½ point
3	Sjælsø	30 BP, 9 MP	Sjælsø	9 MP, 30 BP	Sjælsø	39 point
4	Nørrebro	29½ BP, 8 MP	Nørrebro	8 MP, 29½ BP	Nørrebro	37½ point
5	Helsingør	27 BP, 8 MP	Helsingør	8 MP, 27 BP	Helsingør	35 point
6	Bornholm	27 BP, 6 MP	Bornholm	6 MP, 27 BP	Bornholm	33 point
7	Hillerød 2	22½ BP, 4 MP	Hillerød	4 MP, 22½ BP	Hillerød	26½ point
8	Køge 2	15 BP, 0 MP	Køge	0 MP, 15 BP	Køge	15 point

FS 2 og FS 3 i KSU's 2. række:

Plac.	BrætPoint, så MatchPoint		MatchPoint, så BrætPoint		BrætPoint + MatchPoint	
	Hold	Point	Hold	Point	Hold	Point
1	Øbro 5	44 BP, 12 MP	Øbro 5	12 MP, 44 BP	Øbro 5	56 point
2	Skak for sjov 1	39½ BP, 11 MP	Skak for sjov 1	11 MP, 39½ BP	Skak for sjov 1	50½ point
3	Gentofte 1	34 BP, 11 MP	Gentofte 1	11 MP, 34 BP	Gentofte 1	45 point
4	FS 2	34 BP, 10 MP	FS 2	10 MP, 34 BP	FS 2	44 point
5	Nørrebro 3	21½ BP, 4 MP	Nørrebro 3	4 MP, 21½ BP	Nørrebro 3	25½ point
6	Brøndby 1	19½ BP, 4 MP	Brøndby 1	4 MP, 19½ BP	Brøndby 1	23½ point
7	K 41 1	19 BP, 4 MP	K 41 1	4 MP, 19 BP	K 41 1	23 point
8	FS 3	11½ BP, 0 MP	FS 3	0 MP, 15 BP	FS 3	15 point

Lidt sjovt, at den eneste ændring i disse 2 grupper faktisk er, at vores 1. hold ville have rykket op.

Alternative point beregninger?

Vi kan jo også forestille os andre point beregninger, eksempelvis som i fodbold, såsom:

- brætsejr giver 3 brætpoint
- remis giver 1 brætpoint til hver
- holdsejr giver 3 matchpoint
- uafgjort hold resultat giver 1 matchpoint til hvert hold

Så ville man jo tilgode seje frem for remiser. Hvordan ville fordelingen så se ud med disse scenarier?

Den grønne kolonne er den nuværende metode.

FS 1. holdet i 2. division gruppe 1:

Plac.	BrætPoint, så MatchPoint		Brætpoint 3/1, Matchpoint 3/1		MatchPoint 3/1, BrætPoint 3/1	
	Hold	Point	Hold	Point	Hold	Point
1	BMS 2	36½ BP, 10 MP	BMS 2	101 BP, 15 MP	FS 1	16 MP, 83 BP
2	FS 1	32½ BP, 11 MP	FS 1	83 BP, 16 MP	BMS	15 MP, 101 BP
3	Sjælsø	30 BP, 9 MP	Sjælsø	81 BP, 13 MP	Sjælsø	13 MP, 81 BP
4	Nørrebro	29½ BP, 8 MP	Bornholm	78 BP, 8 MP	Nørrebro	12 MP, 77 BP
5	Helsingør	27 BP, 8 MP	Nørrebro	77 BP, 12 MP	Helsingør	12 MP, 69 BP
6	Bornholm	27 BP, 6 MP	Helsingør	69 BP, 12 BP	Bornholm	8 MP, 78 BP
7	Hillerød 2	22½ BP, 4 MP	Hillerød	60 BP, 6 MP	Hillerød	6 MP, 60 BP
8	Køge 2	15 BP, 0 MP	Køge	48 BP, 0 MP	Køge	0 MP, 48 BP

FS 2 og FS 3 i KSU's 2. række:

Plac.	BrætPoint, så MatchPoint		Brætpoint 3/1, Matchpoint 3/1		MatchPoint 3/1, BrætPoint 3/1	
	Hold	Point	Hold	Point	Hold	Point
1	Øbro 5	44 BP, 12 MP	Øbro 5	129 BP, 18 MP	Øbro 5	18 MP, 129 BP
2	Skak for sjov 1	39½ BP, 11 MP	Skak for sjov 1	116 BP, 16 MP	Skak for sjov 1	16 MP, 116 BP
3	Gentofte 1	34 BP, 11 MP	Gentofte 1	96 BP, 16 MP	Gentofte 1	16 MP, 96 BP
4	FS 2	34 BP, 10 MP	FS 2	94 BP, 15 MP	FS 2	15 MP, 94 BP
5	Nørrebro 3	21½ BP, 4 MP	Nørrebro 3	62 BP, 6 MP	Nørrebro 3	6 MP, 56 BP
6	Brøndby 1	19½ BP, 4 MP	K41 1	54 BP, 6 MP	K41 1	6 MP, 54 BP
7	K 41 1	19 BP, 4 MP	Brøndby 1			
8	FS 3	11½ BP, 0 MP	FS 3	31 BP, 0 MP	FS 3	0 MP, 31 BP

Vidste du at:

- [D.S.K.](#) afholder både fysiske, såvel som online møder
- [Kaare Vissing-Andersen](#) var gennem mange år formand for klubben i perioden fra [1995](#) - [2021](#) = 26 år
- nuværende formand er [Steffen Slumstrup Nielsen](#), som blev VM i sludpilsstudier i [2020](#)

Skakopgaven - løsninger - Ved Kaare Vissing Andersen

Styrk din taktik i partiskak gennem løsning af skakopgaver!

Sven Ekström (19/12-1907 – 4/3-1978) var en af de mest betydelige svenske problemkomponister i midten af det 20. århundrede, og så var der det helt specielle ved ham, at han var blind! Om han var helt blind eller i modsat fald hvor svagt hans syn var, ved jeg ikke.

Takket være oplysninger fra problemkomponisten *Kjell Widlert*, redaktør af det svenske problemskakblad *SPRINGAREN* og udnævnt til GM i komposition i 2019, er jeg i stand til her at tegne et portræt af Ekström, hvis virke inden for nordisk problemkomposition og blindeskak var helt unik.

Også *Erik Bremer*, som siden år 2000 har været en yderst driftig formand for Blindes Skakklub og i en

årrække har været B-medlem af Frederiksberg Skakforening, har givet mig oplysninger om Ekström. Trods helt blind er Bremer en sand mester i at finde viden gennem internettet. Det er fra ham, at jeg fået det fulde navn på **Sven Johan Adrian Ekström** med mere.

Trods bortrejse og travlhed med en række andre sager fandt Kjell Widlert straks tid til at sende mig nogle mails med oplysninger om Ekström, da jeg henvendte mig til ham i april 2023 – og det vil jeg gerne kvittere for ved her at bringe et udførligt portræt af Ekström – hovedsageligt ved at citere fra de nævnte mails:

Sven Ekström

13. april 2023: *"Sven Ekström var en av Sveriges främsta #2-komponister, verksam främst under 1940-talet. I databasen WinChloe finns 243 av hans problem, praktisk taget alla ortodoxa tvådragare. Han föddas 19.12.1907 och dog 4.3.1978; jag tror han bodde i Stockholm. Han var mycket riktigt blind, och arbeta som massör. Någan gång på 1950-talet genomgick han en öganoperation som gav honom viss ledsyn tillbaka, men resultatet blev inte att han började komponera mycket mera schackproblem utan i stället att han stort sett slutade komponera."*

Få dage senere – efter at være kommet hjem fra ferie – uddybede Kjell Widlert sine oplysninger om Sven Ekström i en ny mail, som jeg her kun citerer i uddrag:

17. april 2023: *"Jag har också hittat en födselsdagsgratulation i SPRINGAREN, december 1947: "Sven Ekström – 40 år den 19/12 1947. Vi gratulera dig hjärtligt, du, vår store linjekombinations-, förspels- och förförelseexpert! Ett oblikt öde har tvungit dig till att städse komponera sans voir (KVA: uden at kunne se), men du har visat att man med energi, virtuos teknik och strålande uppfinningsrikedom kan övervinna alla hinder och bli en av de främsta VIVAS FLOREAS ET (varför inte?) CRESCAS!" (KVA: Gid du må leve, blomstre og vokse).*

Dertil har Widlert været så venlig at sende mig et uddrag af det såkaldte "Sveriges-nummer" af det jugoslaviske tidsskrift *PROBLEM*, 1969, hvori en række svenske problemkomponister præsenteres ganske kort på tysk, deriblandt: **"Sven Ekström – Stockholm – Am 19/12-1907 geboren. Massierer. Debüt 1935 (KVA: Året for hans første publicerede opgave), Anzahl seiner Kompositionen ca. 400. Hat 16 1. Preise, 20 übrige Preise und 15 übrige Auszeichnungen errungen."** Til det korte portræt er føjet et foto af Ekström og tre af hans opgaver.

Der er sågar opkaldt et tema efter Ekström. Det defineres på side 26 i bogen "Problemschach – Alphabetisch geordnete Begriffsübersicht", 1968, af Werner Sidler:

"Ekström-Thema –Zweizügeraufgabe: Weiss droht Matt mit Doppelschach. Schwarz pariert so, dass seiner der zukünftigen weissen Mattlinien gesperrt wird. Gleichzeitig erfolgt Entfesselung einer schwarzen Figur, welche den zweiten weissen Mattstein beherrscht. Die schwarze Parade erlaubt Weiss eine neue Mattführung." (KVA: Ekström-temaet er altså et tema, der optræder i opgaver med fordringen "mat i to træk": Hvid truer mat med en

dobbeltskak. Sort parerer således, at en af de fremtidige hvide linjer bliver spærret. Samtidig **ophæves bindingen** af en sort brik, som en anden hvid brik har udøvet. Den sorte parade tillader dog hvid at sætte mat på anden vis.)

Desværre har jeg (endnu) ikke fundet Ekström-temaet omtalt andre steder end i Werner Sidlers bog!?! Således har jeg hverken kunnet finde det i John Rice: Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems, 1996, eller kunnet google mig til det!?

Løsning på de seks opgaver side 5

Nr. 91 S. Ekström, Vårt Hem II, 1941, 1. Pr.

Mat i 2 træk

C+ 7+5

LØSNING: 1. Dg7! Truer 2. Dg2#. Bemærk den hermed skabte symmetri (bortset fra hKh6 og sBb4) med d-linjen som symmetriakse! På 1... Scd4, 1... Sxa7 og 1... Sc5 følger 3. Sb6#, og på 1... Se5, 1... Sed4, 1... Sf4, 1... Sg5 og 1... Sxg7 følger 2. Sf6#.

Nr. 92 S. Ekström, Tidskrift för Schack, 1941, 1. Pr.

Mat i 2 træk

C+ 10+8

LØSNING: 1. Sxh3! Truer 2. Th6#. De sorte svar går nu ud på at spærre for enten Lc1's eller Td6's adgang til h6. 1... Sg4 2. Sdf4#. 1... Df6 2. Sxf6#. 1... Dg5 2. Shf4#. 1... Df4 2. Sdx4#. 1... Te3 2. Sdf4#. 1... Te6 2. Sf6#. 1... Tg5 2. Shf4#. 1... Se6 2. Dxe8#. 1... Sf7 2. Lg6#. 1... Lg6 2. Lxg6#.

Nr. 93 S. Ekström, Tidskrift för Schack, dec. 1942

Mat i 2 træk

C+ 9+7

LØSNING: 1. **Sg5!** Truer 2. **Df3#**, 2. **Dc3#**, 2. **Se4#** og 2. **Txh3#**. 1... **d5** 2. **Dc3#**. 1... **d6** 2. **Txh3#**. 1... **dxe6** 2. **Df3#**. 1... **dxg6** 2. **Se4#**. Disse fire varianter udgør tilsammen temaet *Pickaninny* (*negerunge*), der defineres som fire varianter med hver sit træk med samme sorte bonde. Dertil kommer 1... **Sc7** 2. **Txh3#**.

Opgaven indeholder desuden *Fleck-temaet*, der defineres ved, at hvid efter sit nøgletræk har n ($n = 3$ eller mere) trusler til sin disposition, men efter hvert af sorts træk er de alle på nær én forhindret.

Alle n trusler skal optræde (realiseres) i mindst en variant. Den danske problemkomponist *Hugo Knuppert* (1920- 2007) skrev følgende i SKAKBLADET, juli 1943, om den her bragte opgave:

"Fleck-temaet, som jo herhjemme aldrig har været særlig populært, har i den sidste tid vundet indpas i Sverige. Navnlig den blinde opgaveforfatter Sven Ekström har konstrueret flere udmærkede opgaver over dette tema ved at kombinere det med andre kendte totrækstemaer." I Nr. 93 *"truer hvid med at sætte mat på fire forskellige måder. Ved sorts 4 bondetræk pareres hver gang de tre af mätterne. Ved således at kombinere Fleck med Pickaninny er det lykkedes forfatteren at skabe den indbyrdes harmoni mellem de sorte forsvarstræk, som man ofte savner netop i opgaver over Fleck-temaet."*

Nr. 94 S. Ekström og H. Fröberg,

Tidskrift för Schack, 1943, 1. og 2. Pr. Ex æquo

Mat i 2 træk

C+ 10+13

Løsning: 1. **Sc5!** Noget så ganske usædvanligt som en 7-dobbelt *Fleck!* Se definitionen i løsningen på nr. 93! Med nøgletrækket truer hvid mat på syv forskellige måder: 2. **Td4#**, 2. **Tf7#**, 2. **Sd3#**, 2. **Se6#**, 2. **Txc4#**, 2. **Se2#** og 2. **Sd5#**. Sort kan parere seks af truslerne på følgende vis, men hvid vil hver gang kunne realisere en og kun en af sine trusler, således at de alle syv kommer til deres ret mindst en gang i variantnettet, der er som følger: 1... **axb4** 2. **Td4#**. 1... **Txb4** 2. **Td4#**. 1... **Txc5** 2. **Td4#**.

Skulle man endelig kritisere denne helt fantastiske opgave, så er det, at 2. **Td4#** udløses i mere end en, nemlig i tre varianter. De øvrige seks trusler realiseres kun i hver en variant: 1... **hxg4** 2. **Tf7#**. 1... **Lxg7** 2. **Sd3#**. 1... **gxh4** 2. **Se6#**. 1... **bxg5** 2. **Txc4#**. 1... **g2** 2. **Se2#**. 1... **e2** 2. **Sd5#**.

Ekström har komponeret opgaven i samarbejde med sin landsmand *Hilding Fröberg* (1918-1999), hvis bedste opgaver den danske komponist *Walther Jørgensen* har udgivet en bog om: "300 problem av Hilding Fröberg", København.

ORDFORKLARING: *ex æquo* = lige stort omfang; *ligestillet*. Af latin: *ex* = af + *æquus* = lige.

Bruges ved deling af en præmie mellem to eller flere deltagere.

Nr. 95 S. Ekström, Tidskrift för Schack, 1944

Mat i 2 træk

C+ 10+9

Hvid er i *trækpligt*, hvilket vil sige, at sort ville være i *træktvang*, hvis det var ham, der var i trækket, men nu er det altså hvid – som dermed er tvunget til at ødelægge den træktvangsstilling, som diagrammet rummer. Kravet til hvid er derfor at gøre et træk, der enten byder på en trussel, som ikke kan pareres, uden at sort bliver mat på anden vis, eller som skaber en ny stilling med træktvang. Det sidste gør:

LØSNINGEN: 1. Kh8! Træktvang! Varianterne **1... Tg5 2. Txf6#** og **1... Lg5 2. Lxg6#**, hvor det sorte tårn og den sorte løber skiftes til at spærre for hinanden på samme felt (g5), beskriver temaet *Grimshaw*. Dertil kommer en række træk med **Sc7, 1... Sa6, 1... Sb5, 1..., Se8** og **1... Sa8**, der alle besvares med **2. Txd5#**, samt de ærgerlige dualer **1... g5 2. Lg6#** eller **2. Txf6#** og **1... Sxe6 2. Lxe6#** eller **2. Txd5#**. Til trods for opgavens udmærkede grundidé, skæmmer de nævnte dualer den i så høj grad, at den aldrig ville kunne opnå præmie eller anden form for udmærkelse.

*Man bedes skelne mellem begreberne **blindeskak**, som er skak spillet af blinde, og **blindskak**, som er skak spillet af en mester, oftest en seende, som i opvisningsøjemed undlader at se på brættet eller, i blindsimultanforestillinger, på brætterne.*

*Hertil kan rent kuriøst føjes, at den såkaldte **blindmat**, som gjaldt visse steder for et par hundrede år siden, var en mat, som ikke var deklareret – og derfor kun gav et halvt point!*

Nr. 96 S. Ekström, SKAKBLADET 1945, november = nr. 10, opgave nr. 5654, tilegnet H. V. Tuxen

Mat i 2 træk

C+ 11+8

Løsning: 1. Sh6! Truer 2. exf4#. Man bedes – efter nøgletrækket – bemærke det symmetriske skelet med e-linjen som akse: Hvid: Be3, Db3 og Lh3, Td8 og Tf8 samt Sb6 og Sh6 + Sort: Ke5 og De6. Dette medfører, at mange af varianterne er parvis analoge: **1... Dc4 2. Sxc4# & 1... Dg4 2. Sxg4#.** **1... Dd5 2. Txd5# & 1... Df5 2. Txf5#.** **1... Df7 2. Sxf7# & 1... Dd7 2. Sxd7#.** Samt det følgende "par", der desværre er ramt af dualer: **1... Dd6 2. Tf5#/2. Sg4#/2. Sf7# & 1... Df6 2. Td5#/2. Sc4#/2. Sd7#.** Og **1... Ld4 2. exd4#** modsvarer truslen **2.exf4#**. En mat på symmetriaksen, **1... fxe3+ 2. Dxe3#** må naturligvis stå alene. Endelig er der varianten **1... Lc1 2. Dc3#**.

Opgaven er tilegnet *H. V. Tuxen* (1898-1968), en af de store inden for dansk skak i almindelighed og i dansk problemskak i særdeleshed. En af sit lands førende komponister af problemer med fordringen "mat i to træk", formand for Dansk Skakproblem Klub 1932-1948 og formand for Dansk Skak Union 1955-1963. Han opfandt det frugtbare *Java-tema* (opkaldt efter øen, hvor han arbejdede som civilingeniør i sine unge år). Temaet defineres som så: *Efter to sorte træk, der begge afskærer en af de hvide temalinjer, har hvid tilsyneladende to matmuligheder. Hvid må dog undgå at spærre for sin anden temalinje, da sort ellers får et flugtfelt.* Undersøg selv, hvorledes nogle af løsningsvarianterne lever op til Java-temaet! Problemkomponisten *Leif C. Schmidt* (1936-2012) har portrætteret ham i bogen "Tuxens skakopgaver", 1984.

Kilde: Lånt fra Dansk Skakproblem Klub

Harry Viggo Tuxen,
31. maj 1898 – 10. maj 1968

I forbindelse med løsningsens offentliggørelse i SKAKBLADET 1946, januar = nr. 1, skrev H. V. Tuxen følgende:

"Nr. 5654 af S. Ekström: 1. Sh6. Må jeg have lov til at takke for tilegnelsen af denne interessante Java-opgave, hvor der efter "lige gyldige" træk med den sorte dronning optræder 6 undertrusler, der i spillet mod truslen efterhånden alle realiseres.

Der findes "kun" tre Java-par, men dualforsvaret i visse varianter er meget kompliceret. Efter f.eks. 1... Dc4 neutraliseres 2. Sd7, 2. Sg4 og 2. Tf5, og efter 1... Dg4 forhindres analogt 2. Sf7, 2. Sc4 og 2. Td5. Opgavens dualer efter 1... Dd6 og 1... Df6 anser jeg for uvæsentlige. Eigil Pedersen har tidligere i SKAKBLADET haft en 3-dobbelt Slag-Java, hvor varianterne imidlertid mangler den organiske sammenknytning, der kendetegner Ekströms fænomene præstation."

Man skelner ofte mellem **hovedtruslen (den primære trussel)** og en eller flere **undertrusler (de sekundære trusler)**, der kan opstå efter visse sorte træk.

Konstruerede skakopgaver bør som udgangspunkt have et og kun et nøgletræk (hvids første træk). Er der mere end et, er opgaven **biløselig**. Tilsvarende taler man om **dualer**, hvis hvid senere har mere end et rigtigt træk på det samme sorte svar. En **biløselig opgave** er altid kassabel – med mindre komponisten af en eller anden finurlig grund netop har tilstræbt to eller flere løsninger.

Derimod kan man til nød godt leve med dualer (som H. V. Tuxen gør det i ovennævnte citat), men kønne er de ikke.

Den gode problemkomponist **undgår** gerne med sin rutine og diverse teknikker sådanne **dualer**, en proces, der kaldes **undgåelse af dobbeltspil** eller med et kortere og mere moderne ord **dualforsvar**.

Sommer afslutnings parlyn

Så forsvandt hel sæson uden Corona afbrydelser. Det blev fejret med en holdafslutnings lyn med i alt 8 spillere.

Turnerings arrangøren John L. Hansen har sendt mig resultatet, som blev:

Nr	Navne	1	2	3	I alt	Placering
1	Erik Holstein & Peter Køhler	4 1 1	2 0 1	3 1 2	6	2
2	Bernt Bresemann & John L. Hansen	3 1 2	1 2 1	4 1 1	8	1
3	Jens Fejø & Bjarke R. Winther	2 1 0	4 1 1	1 1 0	4	4
4	Dan Andersen / Anfinn Niclasen	1 1 1	3 1 1	2 1 1	6	2

Turneringen blev spillet som en dobbelt runde, så i hver kamp var der 4 point på spil.

Program frem til holdturnerings starten 2023/2024

Dato	Uge	Aktivitet
Juli		Sommerferie
2. aug	31	Velkommen til sæsonen 2023 / 24
9. aug	32	Frederiksberg Kommune Mesterskab de 3 første partier
16. aug	33	Frederiksberg Kommune Mesterskab de 3 afgørende partier
23. aug	34	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 1. runde
30. aug	35	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 2. runde
6. sep	26	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 3. runde
13. sep	37	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 4. runde
20. sep	38	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 5. runde
27. sep	39	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 6. runde
4. okt	40	FS efterår 2023 koordineret spil-når-du-vil, 7. runde
11. okt	41	FS efterårsferie 23, hurtig turnering - de første 3 partier
18. okt	42	Lukket grundet efterårsferie Du kan på ovenstående link se forslag til aktiviteter i Københavns området, så du ikke kommer til at kede dig, når du nu må undvære onsdags skakken :)
25. okt	43	FS efterårsferie 23, hurtig turnering - de første 3 partier
Søndag 28. okt	43	1. holdet spiller første kamp

Løsning på opgaverne på side 3

Opgave af	Henvisning	Løsning
Original opgave af H. M. Huse, Hamar	Skakbladet juni 1906, side 68, nr. 165	1. Te5, Kxe5, 2. Lc3++ 1. Te5, dxe5, 2. Sf5++
Af K. A. L. Kubbel, St. Petersborg	Skakbladet juli 1906, side 74, nr. 187	1. Df2, Kxa5, 2. Dc5++ 1. Df2, Lxd3, 2. Df5++

Tak

Tak til alle bidragsyderne til denne udgave af nyhedsbrevet:

- Allan Poulsen
- Allan Astrup Jensen
- Erik Jarlnæs
- John L. Hansen
- Kaare Vissing Andersen

Redaktion

Hvis du har nogen partier, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).